2019 • 284 SIERPIEŃ • AUGUSZTUS CENA • ÁRA : 400 Ft

polonia węgierska

a magyarországi lengyelek havilapja

WAKACJE

SPIS TREŚCI
TARTALOMJEGYZÉK

KRONIKA

2 Derenk – 25 jubileuszowy odpust polonijny
Derenk – 25. jubileumi polóniai búcsú
5 20 rocznica odsłonięcia tablicy św. Kingi
Szent Kinga emléktáblája felavatásának a 20. Évfordulója
6 Kampania Społeczna „Jest nas 60 milionów”
7 Polskie odznaczenie dla węgierskiego biskupa
Snell György püspök atya magas rangú lengyel kitüntetést kapot
8 Od Unii Lubelskiej do Unii Europejskiej – spotkanie z Polonią i Polakami zza granicy
11 Bécs–Lublin emlékfutás esztergomi állomással
IV Bieg Pocztyliona Poczta Królewska Unia Lubelska 2019
12 Polonijni Seniorzy zwiedzają budynek węgierskiego Parlamentu i zabytki Pécsu
13 Bemowcy z wizytą w Opolu
14 Wszystko dla Boga i Polonii – wybrano nowy Zarząd Generalny Towarzystwa Chrystusowego dla Polonii Zagranicznej
22 Starter polonijny – pomagamy młodzieży polskiego pochodzenia podjąć studia w Polsce

WYWIAD

15 Géza Csébу konsulem honorowym w Keszthely
18 Polska architektura – warsztaty polskiej fundacji AniMAga w Budaörs

Z NASZEJ WSPÓLNEJ HISTORII

20 Moc Świętej Korony – czyli jak zostać węgierskim królem (I.)

CO BĘDZIE?

23 Polonijne wydarzenia we wrześniu

Derenk – 25 jubileuszowy odpust polonijny
Derenk – 25. jubileumi polóniai búcsú

Derenk. Deryn lub Deren. Tak naprawdę do dziś dokładnie nie wiadomo jak niegdyś wieś ta się nazywała.

Osadnicy polscy trafili tu sprowadzeni przez Eszterhazych w 1717 roku z przeludnionych i przymierających głodem wsi pogranicza Spisza i Podhala. Przybyli za chlebem, przynosząc ze sobą południowomałopolską gwarę.

W okresie II wojny światowej wieś liczyła 900 mieszkańców. Za czasów regenta Horthyego, została wysiedlona, a jej mieszkańcy trafili do wielu okolicznych miejscowości. Mimo tego świadomość odrębności etnicznej wśród nich nie zanikła, a nawet uległa wzmocnieniu.

Był to niewątpliwie efekt zainteresowania się tą społecznością językoznawców i etnografów, a także co miało ogromne znaczenie – w miarę upływu lat, pracami nad ustawodawstwem mniejszościowym na Węgrzech, bo to przecież właśnie potomkowie polskich górali i ich historia stała się poważnym przyczynkiem do oficjalnego uznania przez węgierski parlament Polaków jako osiadłej tu mniejszości narodowej.

Narodowa tożsamość i znaczenie wiary w Boga sprawiają, że corocznie na miejscu starego kościoła kapliczce, na ruinach najstarszej polskiej wsi na Węgrzech, w trzecią niedzielę lipca na odpuście spotykają się potomkowie byłych Drenczan. Tak było i w tym roku.

W niedzielę 28 lipca oficjalnie już po raz 25-ty na drenczańskim wzgórzu, przy kaplicy gdzie dawniej stał kościół parafialny pod wezwaniem Apostołów św. Szymona i Judy Tadeusza, a w 1994 roku postanowiono polską kapliczkę, przy ołtarzu spowitym zielenią Parku Narodowego Aggtelek odbył się doroczny odpust polonijny.

Przybyli nań potomkowie drenczan, ich węgierscy przyjaciele, goście z Polski wśród nich dumnie ze sztandarami górale ze Związku Podhalan z oddziałów w Nowym Targu i Białce Tatrzańskiej, goście z Białki Tatrzańskiej z proboszczem Parafii Świętych Apostołów Szymona i Judy Tadeusza

KRÓNIKA

ks. Janem Byrskim i starostą Powiatu Tatrzańskiego Piotrem Bąkiem, przedstawiciele polskich samorządów narodowościowych z Węgier przede wszystkim z województwa Borsod-Abaúj-Zemplén, ale także z Szolnoku, Pécsu, Egeru i Budapesztu z przewodniczącym Ogólnokrajowego Samorządu Polskiego na Węgrzech Zsoltem Bátorim oraz rzecznik narodowości polskiej dr Rónayné Słabą Ewą.

Obecni byli przedstawiciele polonijnych instytucji, organizacji polonijnych: Polskiego Stowarzyszenia Kultrualnego im. J. Bema na Węgrzech, Stowarzyszenia Katolików Polskich na Węgrzech pod wezwaniem św. Wojciecha, Stowarzyszenia Polonia Nova, Stowarzyszenia im. J. Piłsudskiego z Győr, Stowarzyszenia Rekonstrukcji Historycznego Legionu Polskiego oraz drużyna węgierskich łuczników.

Odpust rozpoczęły uroczyste powitania.

Jako pierwszy głos zabrał przewodniczący OSP Zsolt Bátori, który podkreślił znaczenie poszanowania przeszłości przodków dla zachowania tożsamości narodowej. Mówił także o wadze jedności polonijnej.

Wystąpienie wygłosiła także rzecznik parlamentarna dr Rónayné Słaba Ewa.

Następnie odbyła się polsko–węgierska msza święta odpustowa sprawowana pod przewodnictwem ks. Zoltána Bukoveszkyego proboszcza miejscowej parafii w asyście proboszcza Polskiej Parafii Personalnej na Węgrzech ks. Krzysztofa Grzelaka SChr. przy współudziale księży Jana Byrskiego – proboszcza z Białki i Alajosa Takácsa z Sajószentpéter.

Na odpust polonijny Polski Instytut Badawczy i Muzeum przywiózł do Derenku dwie wystawy o historii Derenku oraz o sylwetkach wielkich kobiet w polsko–węgierskiej historii.

Na lokalnym cmentarzu, po krótkiej modlitwie za dusze spoczywających tam drenczan złożono wieńce i kwiaty. Po tej uroczysto§sci na pobliskiej polanie obiadem przyjmowano przybyłych gości, a na scenie plenerowej wystąpili polscy górale z zespołu „Jaworcanie" ze Szczawnicy, miejscowa „Polska Drenka" i „Pincegazdák Dalárdaja" z Emőd.

A wszystkiemu tradycyjnie już towarzyszyły oficjalne i mniej oficjalne rozmowy i ciągle powracające pytania czymże po ponad 300 latach jest spisko--derencka tożsamość i jak po zbliżających się wyborach samorządowych potoczą się losy derenckiej spuścizny?

Organizatorami odpustu tradycyjnie byli Ogólnokrajowy Samorząd Polski na Węgrzech, Polski Ośrodek KulturalnoOświatowy na Węgrzech i Samorząd Polski w Sajószentpéter przy wsparciu Samorządów Narodowości Polskiej z Emőd, Edelény, Ládbesenyő, Miskolca, Múcsony, Szögligetu oraz XI dzielnicy Budapesztu, a także przewodniczącego Sejmiku Województwa BAZ, węgierskich samorządów z Szögliget i Emőd oraz osób prywatnych.

Tegoroczny odpust odbył się dzięki finansowemu wsparciu Ogólnokrajowego Samorządu Polskiego na Węgrzech, Ministerstwa Zasobów Ludzkich Węgier i Funduszu Narodowego im. Gábora Bethlena.

(b.)

zdj. Barbara Pál

2019. július 28-án immáron 25. alkalommal, a derenki dombon található lengyel kápolnánál – amely az egykori Szent Simon és Júdás Tádé templom helyén épült 1994-ben – megtartották a már hagyományos Derenki Búcsút az Aggteleki Nemzeti Park területén.

Az eseményen részt vettek az egykori derenkiek leszármazottai, magyar barátaik, lengyel vendégek, köztük a Podhalei Szövetség nowy targi részlegének képviselői, akik ünnepi lobogókkal érkeztek. Vendégek érkeztek Białka Tatrzańska területéről is, köztük az ottani Szent Simon és Júdás Tádé templom plébánosa és Jan Byrski atya, a Tátrai regionális közigazgatási egység vezetője, Piotr Bąk, Magyarországról eljöttek a lengyel nemzetiségi önkormányzatok képviselői, főleg Borsod-Abaúj-Zemplén megyéből, de jöttek vendégek Szolnokról, Pécsről, Egerből,

és Budapestről is – az Országos Lengyel Önkormányzat elnöke, Bátori Zsolt részvételével, valamint jelen volt dr. Rónayné Słaba Ewa lengyel nemzetiségi szószóló.

Jelen voltak a polóniai intézmények és a civil szervezetek – a Bem József Lengyel Kulturális Egyesület, a Szent Adalbert Egyesület, a Polonia Nova Egyesület, a győri Piłsudski Egyesület, valamint a Lengyel Történelmi Légió Rekonstrukciójának Lengyel–Magyar Egyesületének képviselői is, de jelen volt a magyar íjászok egy csoportja is.

A búcsú ünnepi köszöntőkkel kezdődött.

Beszédében Bátori Zsolt, az Országos Lengyel Önkormányzat elnöke kiemelte, hogy az elmúlt generációk tisztelete fontos a nemzeti identitás megőrzésében, de beszélt a polóniai egységmegőrzéséről is. Dr. Rónayé Słaba Ewa nemzetiségi szószóló asszony szintén ünnepi beszédet tartott.

A beszédek után lengyel-magyar ünnepi szentmisét tartottak Bukovenszky Zoltán vezetésével, valamint Krzysztof Grzelak atya – a Lengyel Perszonális Plébánia plébánosa, Jan Byrski białka tatrzańskai plébános atya és a sajószentpéteri Takács Alajos atya koncelebrálásával. A Lengyel Kutatóintézet és Múzeum elhozta a Derenk történelméről és a lengyel–magyar történelem hölgy alakjairól szóló kiállítását.

A temetőben az ott nyugvó elhunyt derenkiekért elmondott rövid ima után koszorúkat és virágokat helyeztek el, a domb melletti tisztáson pedig ebédel várták a vendégeket. A színpadon fellépett a Szczawnicából érkezett „Jaworcanie" górál együttes, a helyi „Polska Drenka" valamint az emődi Pincegazdák Dalárdája.

A hivatalos és kevésbé hivatalos egyeztetések és beszélgetéseken arról esett szó, hogy 300 év után miként lehet tekinteni a szepesi-derenki identitásra és a közelgő önkormányzati választások után mi lesz a derenki föld sorsa.

A búcsú szervezője a hagyományoknak megfelelően az Országos Lengyel Önkormányzat, a Lengyel Közművelődési Központ, a Sajószentpéteri Lengyel Önkormányzat voltak az Emődi, Edelényi, Ládbesnyői, Miskolci, Múcsonyi , Szögligeti és Budapest XI. Kerületi LNÖ, illetve a BAZ megyei Megyei Tanács, a Szögligeti és Emődi Önkormányzat, valamit magánszemélyek támogatásával.

Az idei búcsút az Országos Lengyel Önkormányzat, az Emberi Erőforrások Minisztériuma és a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. anyagilag támogatta.

Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt.

Ogólnokrajowy Samorząd Polski
Országos Lengyel Önkormányzat

20 rocznica odsłonięcia tablicy św. Kingi
Szent Kinga emléktáblája felavatásának a 20. évfordulója

13 lipca w Bazylice w Ostrzyhomiu (Esztergom) odbyła się uroczysta msza święta z okazji 20 rocznicy odsłonięcia tablicy z wizerunkiem św. Kingi, poświęconej 16 czerwca 1999 roku przez św. Jana Pawła II w Starym Sączu i podarowanej do ostrzyhomskiej bazyliki.

Uroczystości rocznicowe odbyły się z udziałem Polaków i Węgrów. Ambasadora RP reprezentował II sekretarz Marcin Bobiński. Przybyła rzecznik narodowości polskiej dr Rónayné Słaba Ewa. Obecni byli przedstawiciele osiadłej na Węgrzech Polonii, z delegacjami PSK im. J. Bema i Stowarzyszenia Katolików Polskich p.w. św. Wojciecha, węgierskiego stowarzyszenia św. Kingi i ponad 100 osobowa delegacja ze Starego i z Nowego Sącza.

Mszy świętej sprawowanej przez węgierskich i polskich duchownych z proboszczem Polskiej Parafii Personalnej na Węgrzech ks. Krzysztofem Grzelakiem SChr., przewodniczył delegat Diecezji Tarnowskiej ks. Infułat Adam Kokoszka, który wraz z delegacją sądeckiego Stowarzyszenia św. Kingi przekazał ks. Györgyowi Snellowi biskupowi pomocniczemu Archidiecezji Ostrzyhomsko-Budapeszteńskiej przywiezioną z Polski relikwię św. Kingi.

(b) zdj. Barbara Pál

Július 13-án az esztergomi bazilikában ünnepélyes szentmisét tartottak a Szent Kinga emléktábla felavatásának a 20. évfordulóján. Az Újszandecben Szent II. János Pál pápa által 1999. 06. 16-án felszentelt emléktáblát az esztergomi bazilikának adományozták. Az ünnepségen lengyelek és magyarok egyaránt részt vettek. A nagykövetet Marcin Bobiński titkár képviselte. Jelen volt dr. Rónayné Słaba Ewa nemzetiségi szószóló. Az ünnepségen részt vett a magyarországi polónia, valamint a Bem LKE, a Szent Adalbert Egyesület és a Szent Kinga Egyesület delegációja is, valamint Újszandecből érkezett egy 100 fős delegáció. Lengyel és magyar egyházi személyek részvételével, a tarnówi egyházmegyei Adam Kokoszka atya vezetésével, valamint a Lengyel Perszonális Plébánia plébánosával, Krzysztof Grzelak atyával mutatták be a szentmisét. Adam Kokoszka atya és a Szent Kinga Egyesület delegációja együtt adták át Snell György püspök atyának a Lengyelországból hozott Szent Kinga ereklyét.

Kampania Społeczna „Jest nas 60 milionów”

30 lipca w siedzibie Polskiego Radia w Warszawie zostało zawarte porozumienie o współpracy w zakresie realizacji kampanii społecznej „Jest nas 60 milionów”. Porozumienie w tej sprawie podpisali m.in. marszałek Senatu Stanisław Karczewski, prezydencki minister Adam Kwiatkowski, szef Rady Mediów Narodowych Krzysztof Czabański oraz prezes Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” Dariusz Piotr Bonisławski.

Głównym założeniem kampanii jest poszerzenie wiedzy o Polonii i Polakach z zagranicy w kraju oraz wiedzy o Polsce w środowiskach polonijnych, a także przede wszystkim budowanie świadomości globalnej wspólnoty Polaków.

Omawiając idee kampanii marszałek Senatu Staniwsław Karczewski podkreślał, że to ważne, by Polacy w kraju i na obczyźnie poznawali się wzajemnie; jak zaznaczył, mają oni wielki potencjał, o którym trzeba mówić. Karczewski zapowiedział, że w związku z tym będą podejmowane liczne akcje, a on sam – na początek – zamierza co drugi dzień przybliżać jakiś element kampanii na swoim koncie na Twitterze.

Mówił, że kampania „Jest nas 60 milionów” jest dla wszystkich – Polaków w kraju, poza jego granicami, ale też wszystkich innych, którzy interesują się Polską. „Będziemy poznawać się, chwalić się tym, jak się rozwijamy i poznawać Polonię oraz budować mosty. Mam nadzieję, że po tych mostach bardzo dużo Polaków będzie przyjeżdżało i wracało do Polski” – powiedział marszałek Senatu. Dodał, że obecnie istnieje Muzeum Emigracji w Gdyni, a jemu marzy mu się, by w przyszłości mogło powstać muzeum powrotów, dokumentujące liczne powroty rodaków do kraju.

Adam Kwiatkowski wyraził nadzieję, że kampania przyczyni się do popularyzacji wiedzy o Polakach. „Mamy czym się chwalić, nie tylko tym, że jest nas 60 mln, ale także tym, jak te miliony ludzi zaistniały w historii miejsc, w których oni się znaleźli, nie tylko w Polsce, ale i na całym świecie; tego powinniśmy się uczyć” – wskazywał.

Henryk Kowalczyk – przewodniczący Rady Krajowej Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” i minister środowiska przypomniał, że historia Polaków za granicą bywała trudna i bolesna, zwłaszcza w przypadku tych spośród rodaków, którzy zostali wywiezieni z kraju siłą. Podkreślił, że ważne jest to, by dziś budować i wzmacniać ich emocjonalną więź z Polską. Temu właśnie m.in, jak dodał, służy kampania.

„Dzięki tej kampanii wiele osób, które w tej chwili zamieszkują w różnych krajach, pozornie bogatszych od Polski, podejmą decyzję, by do Polski wrócić. Przeczytałem takie statystyki, że w Polsce zarabia się już więcej niż w Wielkiej Brytanii, Holandii, Francji, biorąc pod uwagę wysokość zarobków i siłę nabywczą pieniędzy, a więc tę wiedzę upowszechniajmy – być może będzie ona potrzebna do tego, aby zrealizować swoje marzenia o Polsce, aby tęsknotę za krajem można było przekuć w decyzję o powrocie” – mówił Kowalczyk.

Dariusz Piotr Bonisławski, prezes Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” przypomniał, że kampania rozpoczęła się 1 Kongresem Młodzieży Polonijnej w Ameryce Południowej zorganizowanym na początku lipca tego roku w Kurytybie przez Wspólnotę Polską. Polonia jest taka jacy jesteśmy my – tu, w Polsce – a więc są tam ludzie, którzy bardzo kochają swój kraj, pomimo tego, że ich przodkowie wyjechali bardzo dawno temu (w Brazylii mija 150 lat od pierwszej emigracji) a na co dzień, żyjąc w lokalnych społecznościach, charakteryzują się tym, że akceptują reguły kraju, do którego przyjechali. Są dobrymi Amerykaninami, Francuzami czy mieszkańcami Wielkiej Brytanii, akceptując i wpisując się w tamtejsze zwyczaje jednocześnie nie zapominając o swoich – powiedział prezes Bonisławski.

W czasie inauguracji wystąpił polonijny zespół folklorystyczny Grupo Folclórico Polonês „Mazury” z Mallet w Brazylii (to także uczestnicy 1. Kongresu Młodzieży Polonijnej w Ameryce Południowej). Do ich obecności na inauguracji kampanii nawiązał prezes Dariusz Piotr Bonisławski, prezentacja polskiego folkloru to piękny przykład pokazujący wyjątkowość naszego narodu. Potrafimy żyć w miejscach do których przyjechaliśmy i zasługiwać na szacunek. To podkreślał między innymi gubernator stanu Paraná Darci Piana, który spotkał się z młodzieżą w czasie 1. Kongresu Młodzieży Polonijnej w Kurytybie. Spotkał się – jak mówił – z nimi dlatego, że szanuje polską społeczność, tych wspaniałych ludzi, którzy wpisali się w historię Brazylii a z drugiej strony potrafimy nie zapominać o swojej ojczyźnie, Polsce, z której wyjechali przodkowie.

źródło: Wspólnota Polska

KRÓNIKA

Polskie odznaczenie dla węgierskiego biskupa Snell György püspök atya magas rangú lengyel kitüntetést kapott

24 lipca w Ambasadzie RP w Budapeszcie sufragan archidiecezji ostrzyhomsko-budapeszteńskiej biskup György Snell odebrał polskie odznaczenie państwowe.

Biskup pomocniczy stołecznej archidiecezji został odznaczony przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Dudę Krzyżem Oficerskim Orderu Zasługi RP za wieloletni wkład w rozwój stosunków polsko–węgierskich.

György Snell, który jest także proboszczem budapeszteńskiej bazyliki św. Stefana, wielokrotnie pomagał i współpracował z węgierską Polonią oraz polskimi pielgrzymami – m.in. przy organizacji obchodów Dnia Polonii. Biskup sam też regularnie odwiedza Polskę – jak stwierdził, stara się przynajmniej raz w roku odwiedzić Jasną Górę.

Laudację wygłosił i odznaczenie wręczył w obecności wyjątkowo licznie zebranych Polaków i Węgrów – parlamentarzystów, dyplomacji, duchowieństwa, Polonii oraz przyjaciół biskupa Snella - ambasador RP na Węgrzech Jerzy Snopek, podkreślając, że ksiądz biskup György Snell to wyjątkowa postać. Wielki Przyjaciel Polski i Polaków, człowiek niezwykle oddany sprawie przyjaźni naszych narodów.

(red.)
źródło: Ambasada RP
zdj. Barbara Pál

Július 24-én a budapesti Lengyel Nagykövetségen lengyelek és magyarok – parlamenti képviselők, diplomaták, egyházi személyek és magyarországi polónia, valamint barátok jelenlétében Snell György Esztergom-Budapest egyházmegyei püspökatya átvehette a Lengyel Köztársaság Érdemeiért Tisztikeresztet.

A kitüntetést prof. Jerzy Snopek lengyel nagykövet adta át.

Snell György egy kivételes személyiség. Lengyelország és a lengyelek nagy barátja, aki rendkívül elkötelezett a két nemzet barátságában.

Od Unii Lubelskiej do Unii Europejskiej – spotkanie z Polonią i Polakami zza granicy

Na główne obchody jubileuszu 450 rocznicy zawarcia Unii Lubelskiej wybrano daty nieprzypadkowe: 28 czerwca – dzień przyjęcia unii w 1569 roku i 4 lipca – datę ratyfikowania jej przez króla Zygmunta Augusta. Większość wydarzeń zaś odbyła się w miejscu symbolicznym – na Placu Litewskim, którego nazwa upamiętnia tradycję obozowania posłów litewskich podczas sejmu lubelskiego w roku 1569, w miejscu, gdzie znajduje się pomnik Unii Lubelskiej. W organizację wydarzeń w Lublinie aktywnie włączyły się parlamenty trzech państw (Polski, Litwy i Białorusi), miasta partnerskie i zaprzyjaźnione, w tym oczywiście Wilno, a także delegacje między innymi z Łotwy, Czech, Estonii oraz Węgier, lubelskie szkoły i uczelnie oraz wiele instytucji naukowych i kulturalnych w kraju i za granicą.

Uroczystości rozpoczęły się mszą świętą z modlitwą ekumeniczną w Bazylice oo. Dominikanów i uroczystą sesją Rady Miasta Lublin, z udziałem licznych delegacji zagranicznych i zaproszonych gości. Po sesji wyruszył barwny, renesansowy korowód z Zamku Lubelskiego na Plac Litewski.

W ramach uroczystości w lubelskim Centrum Spotkania Kultur marszałek Senatu Stanisław Karczewski spotkał się z reprezentantami Polonii i Polaków zamieszkałych poza granicami Ojczyzny. Obecni byli przedstawiciele 20 krajów z 5 kontynentów oraz młodzież Polska przebywająca na Lubelszczyźnie w ramach akcji Stowarzyszenia Wspólnota Polska „Lato z Polską".

Marszałek zapraszał młodzież do Polski, zachęcał do podtrzymywania więzi z krajem i do studiowania w Polsce. *„Zależy nam na tym, by Polacy żyjący za granicą utrzymali kontakt z krajem ojców, chcemy przybliżać Polskę Polakom z zagranicy"* – mówił. Dodał, że Polonia jest zróżnicowana, ale spotkania z Polakami żyjącymi za granicą są zawsze wzruszające. Wyraził nadzieję, że Polacy w swoich krajach zamieszkania będą się organizowali, poznawali polską kulturę i dziedzictwo i chwalili się Polską na świecie.

Marszałek podziękował młodzieży za to, że przyjeżdża do Polski, że zachowuje język polski, podtrzymuje wiarę, czyli to co nas łączy i stanowi o wielkiej wspólnocie narodowej tworzonej przez Polaków w kraju i za granicą. *„Zależy nam na kontaktach z młodzieżą, na tym, by uczyła się języka, żeby poznawała polską kulturę, żeby przyjeżdżała i tu na miejscu dotykała polskiej historii, spotykała się z rówieśnikami i zakochiwała się w Polsce"* – mówił.

Zaznaczył, ze czwarty rok sprawuje, jako marszałek, pieczę nad Polonią i Polakami za granicą i przede wszystkim wsłuchuje się w głos rodaków poza granicami i prowadzi z nimi dialog, by coraz lepiej dbać o naszych rodaków poza granicami. Dodał, że w Polsce jest konsensus polityczny w kwestii Polonii – wszyscy się zgadzają, że te kontakty i zachowanie więzi jest potrzebne. Mówił też o wyrzutach sumienia, które odczuwa Polska, że nie zamknęła do tej pory procesu repatriacji.

KRÓNIKA

„Staramy się usprawnić ten proces, chcemy to zrobić z samorządowcami. Zabiegamy o to, by w każdym województwie powstał ośrodek dla repatriantów."

Następnie marszałkowie Sejmu Marek Kuchciński i Senatu Stanisław Karczewski oraz przedstawiciele parlamentów państw historycznie związanych z Unią Lubelską – Polski, Litwy, Łotwy, Czech, Estonii, Białorusi, Węgier, Mołdawii, a także ambasady Gruzji i Ukrainy, jak też przedstawiciele Polonii i Polaków z zagranicy wzięli udział w uroczystym spotkaniu Zgromadzenia Polska–Litwa oraz debacie przewodniczących parlamentów poświęconej znaczeniu dziedzictwa Unii lubelskiej dla współczesnych narodów i państw.

Otwierający debatę marszałek Sejmu Marek Kuchciński powiedział, że Unia Lubelska była epokowym wydarzeniem, na wiele lat określiła porządek polityczny i ład społeczny w Europie Środkowej. *„Dzięki niej powstała, bowiem Rzeczpospolita Obojga Narodów – podmiot polityczny, który stanowił rzadki przykład udanego kompromisu pomiędzy różnymi narodami, ziemiami, religiami, kulturami i językami"* – wskazał marszałek Sejmu.

Przypomniał, że państwo polsko-litewskie było w tamtych czasach *„wyjątkiem politycznym i ustrojowym w skali całej Europy, w której standardem stawały się rządy absolutystyczne i zasada czyj kraj, tego religia. (…) Rzeczpospolita była zaprzeczeniem tych tendencji, dlatego stała się atrakcyjna dla wielu ludzi"*.

Listy do uczestników debaty wystosowali prezydent Andrzej Duda i premier Mateusz Morawiecki.

Prezydent podkreślił, że Unia Lubelska to *„wielkie dzieło naszych przodków, będące świadectwem głębokiej mądrości politycznej, wizjonerskiego myślenia i obywatelskiej odpowiedzialności, a jednocześnie umiejętności budowania dobra wspólnego na drodze dialogu"*. Według prezydenta akt unii obecnie *„stanowi inspirację do tworzenia pomyślnej przyszłości naszego regionu i jednoczącego się kontynentu"*. Jego zdaniem Unia Lubelska była prawdziwym fenomenem na skalę europejską, a jej tradycja i dorobek wywarły silny, pozytywny wpływ na ukształtowanie się tożsamości środkowoeuropejskiej i na ugruntowanie zasad wolności. *„Kiedy polityką międzynarodową rządziły wówczas przede wszystkim interesy dynastyczne, autorytaryzm i przemoc silniejszych nad słabszymi, czego liczne dowody można było znaleźć na wschodzie i zachodzie, unia polsko–litewska powstała na drodze dwustronnego porozumienia, równości praw i wzajemnego poszanowania"* – napisał Duda. Podkreślił też, że Unia Lubelska nie została nigdy formalnie zerwana, a kres jej istnieniu położyła zewnętrzna agresja. *„Chociaż nie zawsze bieg spraw w tym państwie wyrażał ideały, jakie położono u jego fundamentów, to przecież nie było kwestią przypadku, że przetrwało ono niemal 250 lat, odnosząc liczne tryumfy i sukcesy"* – zaznaczył prezydent.

Podczas debaty Marszałek Senatu zwrócił uwagę, że Unia Lubelska wiązała się z obroną przed zagrożeniem ze strony Moskwy. *„Tak, były to czasy, gdy o tym, kto będzie w ówczesnym NATO decydowano w Wilnie i w Krakowie"* – powiedział Karczewski, wskazując także na dzisiejszą współpracę militarną w ramach wschodniej flanki NATO.

Przewodniczący Sejmu Litwy Viktoras Pranckietis ocenił, że Unia Lubelska, była jednym z największych wydarzeń w całej Europie. *„Akt powołujący Unię świadczył o innowacyjnym myśleniu prawnym"* – stwierdził.

Przewodniczący Seimasu stwierdził, że unia polsko-litewska jako prekursorka Unii Europejskiej – zaproponowała „model rozwijania relacji międzynarodowych". Sojusz ten – jak mówił – pokazywał również, że nasze kraje mogą być tolerancyjne i mogą brać pod uwagę interesy obu państw. Pranckietis podkreślił także, że obecnie Polska i Litwa odgrywają ważną rolę w procesach politycznych w Europie. Jak zaznaczył, ważne jest, abyśmy dalej koncentrowali się na wspólnych celach. Wskazał, że Polska i Litwa wspólnie działają m.in. w sprawie Ukrainy i jej integralności terytorialnej.

„Uczmy się z naszej przeszłości, unikajmy liberum veto, dążmy do szerokiej jedności" – podsumował przewodniczący Seimasu.

Głos w debacie zabrała też przewodnicząca Sejmu Łotwy Inara Murniece, która wskazała, że Unia Lubelska była pierwszą formą europejskiej integracji, „miała silną tradycję parlamentaryzmu, tolerancji religijnej oraz różnorodności kulturowej". Murniece zaznaczyła, że obecnie w ramach Krajów Bałtyckich kwitnie współpraca m.in. we wzmacnianiu bezpieczeństwa w regionie, bezpieczeństwa energetycznego, transportu. „Razem tworzymy Unię" – powiedziała, dodając że obecnie kraje regionu wspólnie muszą przeciwstawiać się różnym problemom, takim jak np. kryzys finansowy, terroryzm, agresja rosyjska na Ukrainie.

Z kolei wiceprzewodniczący Zgromadzenia Narodowego Węgier Janos Latorcai podkreślił,

że Unia Lubelska zapewniała warunki pokojowego współżycia różnym grupom etnicznym i religijnym. Dodał też, że ocena tego okresu przez poszczególne państwa nie jest jednoznaczna.

Podkreślił też, że jeśli chodzi np. „o uznanie suwerennych narodów, dzisiejsze przewodnictwo UE mogłoby się wiele nauczyć". János Latorcai zauważył, że pomimo tego, że powszechnie ideę unii równych, niezależnych narodów przypisuje się raczej zachodowi Europy, to właśnie Unia Lubelska czy w pewien sposób wcześniejsza – dotycząca warunków małżeństwa Jagiełły z pochodzącą z Węgier Jadwigą – Unia w Krewie były zalążkiem współczesnych nam sojuszy.

Szef Zgromadzenia Bałtyckiego Janis Vucans wskazał natomiast, że wspólnym zadaniem krajów regionu jest „studiować historię i uczyć się na jej podstawie". „Razem jesteśmy silniejsi, a nasz głos jest bardziej słyszalny" – powiedział.

Po debacie zaprezentowano okolicznościowy znaczek pocztowy z okazji 450-lecia Unii Lubelskiej. Na znaczku jest fragment obrazu Jana Matejki „Unia Lubelska", który powstał w 1869 roku dla uczczenia 300 rocznicy podpisania aktu Unii Lubelskiej.

W ramach obchodów odbyły się również wspólne obrady Zgromadzenia Parlamentarnego Polski i Litwy.

Posiedzeniu współprzewodniczyli wicemarszałek Sejmu Małgorzata Gosiewska oraz wiceprzewodniczący Seimasu Arvydas Nekrošius.

Parlamenty Polski i Litwy uczciły rocznicę Unii rezolucją podkreślającą znaczenie tego dokumentu. Napisano w nim m.in. „Akt zawarcia unii stanowił dowód nie tylko praktycznej realizacji idei epoki renesansu, ale też nowatorskiej myśli prawnej oraz świadectwo dojrzałości politycznej elit politycznych obu państw. Na sejmie w Lublinie powołano do życia wspólnotę wielonarodową i wieloreligijną, zbudowaną na wartościach republikańskich, na idei tolerancji, politycznych negocjacji i wzajemnego poszanowania. Rzeczpospolita Obojga Narodów stała się pomostem pomiędzy Wschodem a Zachodem, ostoją demokracji i prawdziwym Antemurale Christianitatis (Przedmurzem Chrześcijaństwa)"

Finałem uroczystości rocznicowych w Lublinie był koncert w Filharmonii Lubelskiej im. Henryka Wieniawskiego.

W programie koncertu, wykonanego przez Orkiestrę Symfoniczną Filharmonii im. H. Wieniawskiego pod batutą Wojciecha Rodka, zaprezentowano słuchaczom Mszę Mikołaja Góreckiego. W występie wzięły ponadto udział liczne chóry: Kameralny Filharmonii Lubelskiej, Kameralny „Gloria" Filharmonii Lwowskiej, „Capella Sonorus" z Mińska, Katedralny z Rygi, Kameralny z Wilna oraz litewski solista operowy Vytautas Juozapaitis. Całość spektaklu została zaprezentowana na antenie Telewizji Polskiej.

Podczas obchodów rocznicy powołania Unii Lubelskiej miało również miejsce spotkanie przedstawicieli Polonii i Polaków mieszkających za granicą – przybyłych z 20 krajów na 5 kontynentach – w Trybunale Koronnym w Lublinie, którego organizatorem było Stowarzyszenie Wspólnota Polska – Dom Polonii w Lublinie i jego dyrektor Dariusz Śladecki.

Stanowiło ono okazję do wręczenia przez Prezydenta Miasta Lublin Krzysztofa Żuka „Medali Unii Lubelskiej – w roku Jubileuszu 450-lecia Unii Lubelskiej, która połączyła dwa Państwa - Królestwo Polskie i Wielkie Księstwo Litewskie", przyznanego w uznaniu wybitnego wkładu w upowszechnianie polskiej historii i kultury z podziękowaniem za wieloletnią, społeczną aktywność na rzecz odkrywania i integracji wielu Narodów, w atmosferze otwartości i dążenia do wzajemnego poznania.

Medal taki otrzymała rzecznik narodowości polskiej na Węgrzech Ewa Rónayné Słaba.

Wyróżnienia otrzymały również wszystkie organizacje biorące udział w uroczystości i współpracujące z Domem Polonii w Lublinie – znalazł wśród nich Polski Ośrodek Kulturalno- Oświatowy i Dom Polski w Budapeszcie.

(red.)

źródło: Wspólnota Polska

Bécs–Lublin emlékfutás esztergomi állomással
IV Bieg Pocztyliona Poczta Królewska Unia Lubelska 2019

A Lublini Unio 450-ik évfordulójára a Bécsi Lengyel Lövészegyesület, a volt királyi posta útvonalán emlékfutást szervezett az érinett országok, illetve azok futói bevonásával. Az egyesület az Esztergomi Lengyel Nemzetiségi Önkormányzatot kérte fel a Bécs-Lublin emlékfutás Dunaradvány (Radvaň nad Dunajom) – Párkány (Sturovo) – Esztergom szakaszának megszervezésére. Bár Esztergomot annak idején nem érintett ez az útvonal, csupán a közelében haladt el, ám a staféta önkormányzatunk munkájának elismeréseképpen kitérőt tett.

Az emlékfutás szervezői és az épp aktuális táv futói szerették volna tiszteletüket és kegyeletüket leróni az esztergomi Szobieski obeliszknél, ezért ott koszorút helyeztek el, mely alkalomból a futók és önkormányzatunk tagjai mellett megjelent Eugen Szabó Párkány, és Romanek Etelka Esztergom polgármestere is.

A staféta baráti vacsora után folytatta útját Lengyelország felé. Esztergom város képviseletében a Dunaradvány-Párkány-Esztergom távot az esztergomi Harvay Péter futotta le, melyet ezúton is köszönünk neki.

Esztergomi Lengyel Nemzetiségi Önkormányzat

---

14 lipca 2019 r. pod bramami klasztoru Ojców Dominikanów w Lublinie zakończył się IV Bieg Pocztyliona – Poczta Królewska Wiedeń-Lwów-Wilno-Lublin 2019 „Unia Lubelska"

Celem biegu było przybliżenie informacji historycznych w 450 rocznicę Unii Lubelskiej o Polsce i Polakach, zamieszkujących tereny za obecną wschodnia granicą Polski, popularyzacja kultury fizycznej, zwłaszcza biegów długodystansowych oraz połączenia kultury fizycznej z edukacją wiedzy historycznej o kraju ojczystym, podtrzymywanie więzi kulturowej migrantów z Polską i Polakami za wschodnia granicą Polski oraz aktywizacja tych środowisk Polskich w szerokim zakresie łączności z Polską, Europą i światem.

Był to czwarty już z kolei organizowany corocznie przez Polonijny Klub Aktywności Sportowych-Strzelectwo Sportowe PAKA-s Wiedeń międzynarodowy bieg sztafetowy non stop o charakterze sportowo-edukacyjno-patriotycznym z tematyką historii Polski.

Po raz pierwszy meta biegu wyznaczona została w Polsce.

IV Bieg Pocztyliona podzielony został na dwie grupy.

Pierwsza grupa, „Grupa Wiedeńska", mająca do pokonania trasę o długości blisko 1200 kilometrów, wystartowała 7 lipca w Austrii, w Wiedniu na górze Kahlenberg i przez Słowację, Ukrainę (Lwów) dobiegła do Lublina 14 lipca.

Druga grupa, „Grupa Wileńska", która miała do pokonania blisko 600 kilometrów, wystartowała na Litwie w Wilnie, 12 lipca i ukończyła bieg wspólnie z pierwszą grupą w Lublinie.

W biegu wzięły udział 22 osoby ze sztafety twardej oraz goście na poszczególnych odcinkach. W sumie aktywnie na trasie uczestniczyło ponad 45 osób, w tym trzech biegaczy z innych krajów: Węgier, Ukrainy i Białorusi. Na zakończenie biegu dostarczono do Prezydenta Lublina cztery listy, przekazane na trasie.

(red.)

źródło: PAKA-s Wien

Polonijni Seniorzy zwiedzają budynek węgierskiego Parlamentu i zabytki Pécsu

Nasze pokolenie 60+ z Domu Polskiego przyzwyczaiło się – i to bardzo – do tych regularnych, bo odbywających się w każdą pierwszą środę miesiąca spotkań Klubu Seniora, prowadzonych z powodzeniem przez kochaną naszą siostrę Anię (w cywilu Chruścielską) i Ewę Nagy.

Na każde z nich przychodzi po kilkanaście co najmniej osób, w większości stałych już bywalców. Klub jest oczywiście otwarty i każdy polonijny senior jest tu mile widziany, tym bardziej, że każde spotkanie jest inne i często zaskakujące. Tradycją jest jednak, że w każdym takim spotkaniu są elementy i dla ciała – jak chociażby gimnastyka lecznicza, plastyczne zajęcia manualne itp. oraz dla ducha, o co zawsze dba siostra Ania.

Szczególnie z wielką niecierpliwością czekaliśmy na spotkanie zaplanowane na 5 czerwca, bowiem w jego programie znalazło się zwiedzanie naszego pięknego, trzeciego, co do wielkości w świecie budynku parlamentu węgierskiego, po czym mieliśmy się udać na piknik na wyspę św. Małgorzaty. Na wspólną wyprawę zaprosiliśmy również członków Klubu Seniora ze Stowarzyszenia Bema.

Dzięki uprzejmości rzecznika narodowości polskiej, dr Rónayné Słabej Ewy otrzymaliśmy bilety wstępu do tego wspaniałego budynku, a rolę przewodnika po nim otrzymała niżej podpisana Alicja Nagy, będąca nie tylko aktywnym członkiem Klubu Seniora, ale i zawodowym przewodnikiem po Budapeszcie i całym terenie Węgier.

Niestety, ze względu na warunki pogodowe po zwiedzeniu budynku Parlamentu i jeszcze kilku miejsc pamięci w pobliżu Placu Kossutha i nabrzeża Dunaju musieliśmy zrezygnować z planowanego pikniku na wyspie Małgorzaty i przenieść się do Domu Polskiego.

Tu zaś mieliśmy prawdziwą ucztę, bowiem każdy na piknik przygotował coś dobrego i oczywiście jak zwykle mieliśmy czas i ochotę na długie rozmowy.

Zgodnie z tradycją spotkań Klubu Seniora I tym razem nie zapomniano o solenizantkach – Alicji i Danucie oraz Małgorzacie, które obdarowane zostały pięknymi kwiatami i, co najważniejsze, szczerymi i serdecznymi życzeniami zdrowia, radości z życia i opieki boskiej.

Na spotkanie w Domu Polskim zawitał do nas również nasz proboszcz, ks. Krzysztof Grzelak z TCH, który właśnie wrócił z Rzymu i mógł nam jeszcze przekazać pozdrowienia od naszego wcześniejszego proboszcza, ks. Zbyszka.

Kilkanaście dni później, 17 i 18 czerwca członkowie naszego Klubu Seniora spotkali się ponownie, tym razem na pięknej wycieczce do Pécs, sanktuarium Najświętszej Maryi Panny w Máriagyűd oraz do wód termalnych w Harkány.

Przewodnikiem po Pécs była nasza polonijna koleżanka, długoletnia przewodnicząca

tamtejszego Samorządu Polskiego, a obecnie członkini Krajowego Samorządu Polskiego, Maria Zemplényi.

Ze swej roli wywiązała się znakomicie i pokazała nam wszystko to, co najpiękniejsze w tym mieście i na pamiątkę wręczając nam wydaną z jej inicjatywy książeczkę „Polskie pamiątki w mieście Pécs i w województwie Baranya".

Wycieczkowiczom tym razem towarzyszyła siostra Weronika, która tak świetnie prowadzi i polskie przedszkole oraz jest organizatorem i reżyserem znakomicie działającego przy Domu Polskim Amatorskiego Teatru Seniorów, w którym ostatnio nie brakuje też i młodych wykonawców, że bez problemu poradziła sobie i z naszą grupą.

Należą się jej podziękowania i brawa bo podczas tej wycieczki spisała się doskonale, zastępując w ostatniej chwili naszą duchową przywódczynię, siostrę Anię.

Niestety, właśnie tuż przed wyjazdem do Pécs spadła na nas jak grom z jasnego nieba wiadomość, że siostra Ania odwołana została z misji w Budapeszcie, aby udać się do pracy w Rzymie. Bardzo będzie nam jej brakowało, ale dokładnie wiemy, że taki jest los naszych proboszczów z Towarzystwa Chrystusowego dla Polonii Zagranicznej i Sióstr Misjonarek Chrystusa Króla dla Polonii.

Za zorganizowanie tej wycieczki dziękujemy Elżbiecie Molnár, byłej prezes Stowarzyszenia św. Wojciecha, a obecnie radnej Ogólnokrajowego Samorządu Polskiego i Samorządowi Polskiemu XI dzielnicy pod przewodnictwem Béli Pauera, który sfinansował nam autobus dla 20 osób.

Alicja Nagy

Bemowcy z wizytą w Opolu

Klub Polonia – Oddział Terenowy Polskiego Stowarzyszenia Kulturalnego im. J. Bema na Węgrzech w Komitacie Fejér i Samorząd Narodowości Polskiej w Székesfehérvár od lat aktywnie współpracują z węgierskimi władzami komitatu i miasta w umacnianiu oraz rozwijaniu kontaktów partnerskich z władzami i mieszkańcami województwa opolskiego i miasta Opole.

Współpraca przynosi pożądane, bardzo dobre owoce i jest dostrzegana przez węgierskich i polskich partnerów, czego dowodem może być kolejne już zaproszenie 12 osobowej delegacji Polonii naszego miasta do złożenia wizyty w Opolu i w województwie opolskim, wystosowane przez Andrzeja Bułę – marszałka Województwa Opolskiego i Arkadiusza Wiśniewskiego – prezydenta miasta Opola.

Przyjmując zaproszenie, w dniach 4 – 7 lipca delegacja Polonii – której towarzyszyła Korinna Wesołowski, prezes stowarzyszenia Bema – odwiedziła Opole i ciekawe obiekty historyczne na terenie województwa, m in. zamek Piastów Śląskich w Brzegu, sanktuarium św. Jakuba w Małujowicach, Muzeum Wsi Opolskiej w Bierkowicach czy zamki w Mosznej oraz Rogowie Opolskim, który był siedzibą delegacji w czasie pobytu.

Delegacja – wraz z prezydentem miasta Opola – złożyła wieniec pod obeliskiem w centrum miasta upamiętniającym wydarzenia Rewolucji Węgierskiej 1956 roku. Pan Prezydent przedstawił gościom śródmieście Opola i znalazł czas, by w Miejskiej Bibliotece Publicznej porozmawiać o współpracy partnerskiej miast, podziękować za rolę odgrywaną w niej przez Polonię i wyrazić nadzieję na dalsze kontynuowanie owocnej współpracy.

W czasie pobytu odbywał się w Opolu III Polonijny Festiwal Piosenki Polskiej, w którym wzięli udział wykonawcy polonijni z całego świata. Delegacja Polonii węgierskiej została zaproszona na koncert galowy i rozdanie nagród tego festiwalu. Jej członkowie byli pozytywnie zaskoczeni poziomem artystycznym wykonawców, fantastyczną atmosferą na scenie i widowni. Doskonale także czuli się podczas zwiedzania Muzeum Polskiej Piosenki.

O bogaty program pobytu, wspaniałą atmosferę i niezwykle serdeczną gościnność zadbali przyjaciele węgierskiej Polonii z Urzędu Marszałkowskiego i Urzędu Miasta w Opolu.

Andrzej Straszewski

Wszystko dla Boga i Polonii – wybrano nowy Zarząd Generalny Towarzystwa Chrystusowego dla Polonii Zagranicznej

Chrystusowcy zebrani na XIII Kapitule Generalnej 11 lipca wybrali nowego przełożonego generalnego Towarzystwa Chrystusowego dla Polonii Zagranicznej. Został nim ks. Krzysztof Olejnik SChr, dotychczasowy prowincjał Prowincji pw. NSPJ w Wielkiej Brytanii i Republice Irlandii.

Ks. Krzysztof Olejnik SChr, urodził się 5 stycznia 1973 roku we Wrześni. Do Towarzystwa Chrystusowego wstąpił w 1994 roku, profesję dozgonną złożył w 2000 roku, a święcenia kapłańskie przyjął 22 maja 2001 roku w Bazylice Archikatedralnej w Poznaniu z rąk ks. abpa Juliusza Paetza. Po święceniach kapłańskich był katechetą–spowiednikiem w Parafii pw. św. Michała Archanioła w Dobrzanach. W 2002 roku rozpoczął studia na Wydziale Teologicznym Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. W latach 2003-2004 odbył studia w Studium Poradnictwa Psychologicznego i Psychoterapii dla Duchowieństwa. W latach 2004-2007 był Socjuszem Magistra nowicjatu Towarzystwa Chrystusowego w Mórkowie. W 2007 roku został skierowany do Prowincji pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa (Wielka Brytania i Irlandia) i pracował jako duszpasterz Polaków w: Moyraverty, Belfaście, Londonie–Putney, Hampton Hill i Glasgow. W latach 2012-2018 był wiceprowincjałem Prowincji Najświętszego Serca Pana Jezusa, a w 2018 roku został przełożonym tej Prowincji. W latach 2013-2018 pełnił funkcję radnego generalnego Towarzystwa Chrystusowego.

Po wyborze nowy przełożony generalny udał się do kaplicy Domu Głównego Towarzystwa Chrystusowego w Poznaniu. Tam złożył wobec zgromadzonych współbraci przepisane prawem wyznanie wiary oraz przysięgę wierności. Po czym wszyscy odśpiewali dziękczynne Te Deum. Następnie zgromadzeni w kaplicy chrystusowcy na znak posłuszeństwa złożyli ks. Generałowi wyrazy szacunku. Nowo wybrany przełożony generalny skierował do współbraci kilka słów dziękując za wybór i zaufanie. Poprosił zebranych o zachowanie ducha jedności oraz modlitewne wsparcie.

Po powrocie na salę obrad Kapituła wybrała wikariusza generalnego, którym został dotychczas piastujący to stanowisko ks. Bogusław Burgat SChr.

Ks. Bogusław Burgat SChr, urodził się 28 maja 1963 roku w Szczecinie. Do Towarzystwa Chrystusowego wstąpił w 1983 roku. Profesję dozgonną złożył w roku 1989, a świecenia kapłańskie przyjął 23 maja 1990 roku w Bazylice Archikatedralnej w Poznaniu z rąk ks. abpa Jerzego Stroby. Po święceniach kapłańskich przez rok był wikariuszem Parafii pw. Matki Bożej Bolesnej w Chociwlu. W latach 1991-1996 był proboszczem Parafii pw. Zesłania Ducha Świętego w Zielonym Gaju (Kazachstan). Następnie w latach 1996-1997 pracował jako wikariusz Parafii pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Szczecinie. W 1997 roku został skierowany na studia specjalistyczne z zakresu filozofii w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim. W latach 2001-2002 odbył staż naukowy w Stanach Zjednoczonych połączony z duszpasterstwem polonijnym w Chicago. W 2007 roku został mianowany wykładowcą w Wyższym Seminarium Duchownym Towarzystwa Chrystusowego w Poznaniu, następnie prefektem, wicerektorem (2008-2011) oraz rektorem tego Seminarium (2011-2013). 4 lipca 2013 roku został wybrany na urząd wikariusza generalnego Towarzystwa Chrystusowego. Od 2013 roku jest członkiem Konsulty Konferencji Wyższych Przełożonych Zakonów Męskich w Polsce oraz przewodniczącym Komisji ds. Polonii. W 2015 roku został mianowany przez Konferencję Episkopatu Polski konsultorem Komisji ds. Polonii i Polaków za Granicą.

W kolejnym głosowaniu wybrano czterech radnych generalnych. Pierwszym Radnym Generalnym został ks. Zbigniew Regucki SChr, kolejni radni odpowiednio: ks. Marek Grygiel SChr, ks. Zbigniew Kutnik SChr oraz ks. Matthew Gardziński SChr.

Rada Generalna służy pomocą przełożonemu generalnemu. Jej zgoda jest potrzebna w określonych prawem najważniejszych decyzjach, jakie podejmuje generał zgromadzenia.

(red.)

źródło: serwis.chrystusowcy.pl

INTERJÚ

Géza Cséby konsulem honorowym w Keszthely

Ponieważ zbliżają się kolejne już wybory samorządowe przedstawiciele Polonii zaczynają się rozglądać za godnymi naszego zaufania kandydatami na radnych samorządowych wszystkich szczebli. Od ich pracy bowiem zależy, jak jesteśmy postrzegani nie tylko na Węgrzech, gdzie żyjemy, ale i w samym naszym środowisku, na rzecz którego powinniśmy jak najlepiej pracować.

Często na rozmaitych naszych spotkaniach w różnym gronie padało nazwisko dr Gézy Csébyʼego typowanego na stanowisko przewodniczącego Ogólnokrajowego Samorządu Polskiego.

– Jestem ogromnie zaszczycony faktem, że mieszkając w Keszthely, a więc z dala od Budapesztu i nie działając dotychczas w żadnym samorządzie (byłem wyłącznie przez jedną kadencje elektorem polskim w Keszthely), bo u nas, niestety, ze względu na brak koniecznej większości do stworzenia Samorządu Narodowości Polskiej, a myślę tu o ludziach, którzy mają rzeczywiście polskie korzenie, znaleźli się tacy, którzy o mnie pomyśleli.

Dziękuję wszystkim, ale w chwili obecnej jest to już niemożliwe, ponieważ spadły na mnie nowe obowiązki konsula honorowego Rzeczpospolitej Polskiej w województwie Zala i Veszprém, ale obejmujące również częściowo teren Balatoński województwa Somogy.

Ponieważ wielu Polaków przyjeżdża na Węgry, moim zadaniem jest opieka nad nimi w przypadku problemów zdrowotnych, policyjnych itd, ale także pomoc w rozwoju kontaktów polsko–węgierskich.

Moje główne biuro znajduje się w Ratuszu w Keszthely, oficjalne godziny urzędowania to środa od 11.00 do 14.00, ale tak naprawdę to moja praca jest całodobowa, w zależności od potrzeb.

Jeśli już podjąłem się tego zadania, to będą wypełniał je bardzo sumienne, bo zawsze w całym swoim dotychczasowym życiu kierowałem się zasadą, że lubię to, co aktualnie robię. Jeśli piszę, tłumaczę, spełniam obowiązki konsula honorowego, to w tym momencie jest to najważniejsze.

– Nie raz mieliśmy okazję o tym się przekonać śledząc całą Twoją dotychczasową działalność zawodową i literacką, dzięki czemu zebrałeś też dużą ilość niezwykle ważnych odznaczeń i wyróżnień, które przysporzyły sławy i rozgłosu naszej Polonii, bo przecież sam jesteś pół Polakiem pół Węgrem.

– Moja matka Halina Waroczewska przybyła do Keszthely z Warszawy zaraz na początku wojny po agresji Związku Radzieckiego 17 września 1939 roku wraz z polskimi uchodźcami i wraz ze swą matką, a moją babcią zatrzymały się w tutejszym obozie cywilnym. Tu poznała mojego ojca, który był aptekarzem i z którym mogła się pobrać po wielu perypetiach dopiero wojnie.

Ja urodziłem się w 1947 roku. Niestety, ojciec zmarł, gdy miałem zaledwie 10 lat, a moim wychowaniem zajęły się mama i babcia, które nauczyły mnie dobrze języka polskiego i miały ogromny wpływ na moje poczucie polskości. Dzięki temu czułem się zarówno Węgrem, jak i Polakiem.

Pierwszy raz do Polski pojechałem w 1959 roku na obóz polonijny i tak naprawdę wtedy poczułem, że jest to moja druga ojczyzna.

Po skończeniu szkoły średniej w Keszthely zdobyłem pierwszy dyplom w Wyższej Szkole Finansów i Rachunkowości w Budapeszcie w 1972 roku, a w 1983 roku natomiast dyplom na Uniwersytecie im. Eötvösa Loránda na Wydziale Oświaty Ludowej. Natomiast pracę doktorską zatytułowaną „Miejsce hrabiego Jerzego Festeticsa w historii kultury węgierskiej" napisałem na Uniwersytecie w Segedynie.

– Mając tak świetne wykształcenie i biegle władając językiem polskim oraz mieszkając na stałe

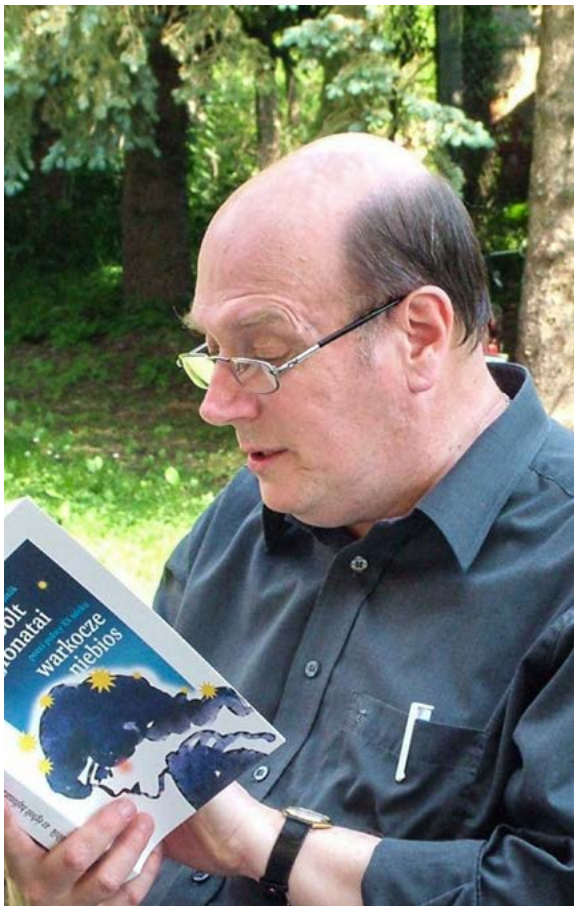

w Keszthely mogłeś śmiało ubiegać się o stanowisko dyrektora tamtejszego Centrum Kulturalnego i Teatru na Wolnym Powietrzu im. Károlya Goldmarka oraz Balatońskiej Sali Kongresowej, gdzie zawsze starałeś się promować Polskę, organizując często wieczory literackie, wystawy, wieczory muzyczne, z udziałem polskich pisarzy, muzyków, malarzy itp.

Na wielu z nich byłam osobiście, zdając następnie relacje na łamach naszej prasy polonijnej. Nie sposób wymieniać nawet te najlepsze, bo nie starczyłoby nam miejsca.

– I byłem najdłużej – bo prawie 30 lat – dyrektorem tego Centrum Kulturalnego. Rzeczywiście w tym czasie udało mi się dużo zrobić na polu krzewienia kultury polskiej, co bardzo się podobało mieszkańcom Keszthely i okolic.

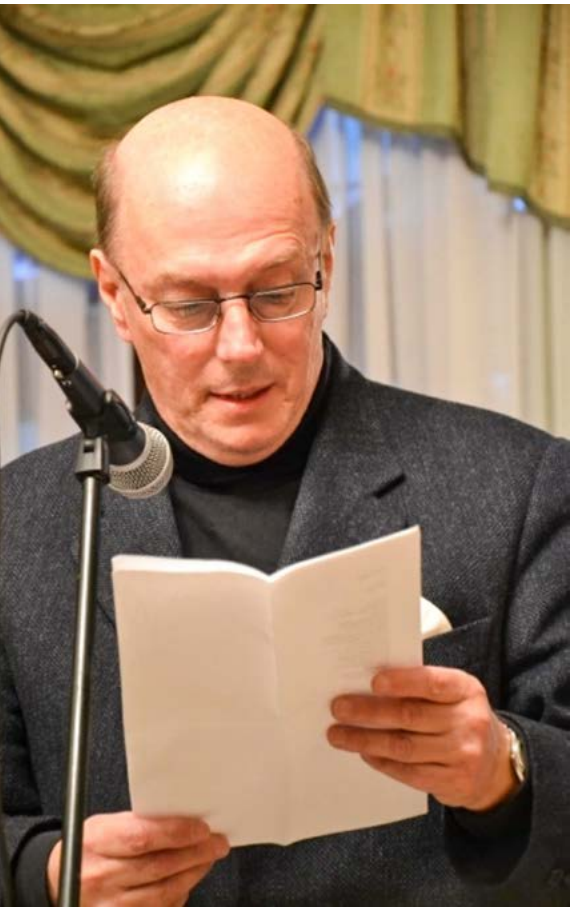

Tu zawsze lubili i lubią Polaków, dlatego tak chętnie i licznie uczestniczyli we wszystkich imprezach związanych z Polską.

Miałem i mam dużo wykładów na terenie Węgier, w pierwszym rzędzie na Dunántúl, o polskiej historii, o polskiej literaturze. Właściwie ta sympatia do Polaków trwa do dzisiaj, chociaż teraz jest już na pewno łatwiej o bezpośrednie kontakty. Wielu Polaków przyjeżdża na Węgry, również do Keszthely, a wielu Węgrów odwiedza Polskę. I to zapewne było pretekstem, by powierzyć mi stanowisko honorowego konsula Republiki Polskiej.

– Gézo, jesteś co prawda emerytem, pracy nie szukasz, to ona Cię sama znajduje i do tego w nadmiarze. Nieustannie czegoś się o Tobie dowiadujemy, bo tak bardzo jesteś aktywny. Piszesz, tłumaczysz, jesteś członkiem albo prezesem wielu towarzystw kulturalnych i literackich na Węgrzech, bierzesz udział w rozmaitych spotkaniach poetyckich w Polsce itp., itd. Masz na koncie sporo wydanych książek, które więc uważasz za te najważniejsze?

– Na pewno tę pierwszą „A könnyek ize", czyli „Smak łez" z 1994 roku z tłumaczeniami wierszy i prozy autorów polskich, do której 10 lat poświęciłem na tłumaczenie poematu Gałczyńskiego „Niobe".

Jeśli idzie o poezję, to mogę pochwalić się bogatym dorobkiem translatorskim, zawierającym chyba wszystkich liczących się poetów polskich, więcej niż 200 autorów. Naturalnie regularnie ukazują się moje wiersze i tłumaczenia w czasopismach, byłem translatorem polskich wierszy w różnych książkach np. w trzy tomowej „Emlékezés, Pamięć". Ukazały się moje publikacje np. o Stefanie Bathorym, o zamku w Niedzicy, o uchodźtwie, o znanych Polakach (Grottger, Matejko, Mickiewicz), itd.

– W czasie mojej prezesury w Stowarzyszeniu Kulturalnym im. Józefa Bema udało nam się wydać przygotowaną przez Ciebie dwujęzyczną antologię 50 najwybitniejszych polskich poetów XX wieku m.in. Karola Wojtyły „Warkocze niebios" – „Az égbolt hajfonatai".

– I ta książka jest dla mnie jedną z najważniejszych. Inna to „Sors, címer, kép. Mozaikok egy család XIX. és XX. századi történetéből".

W pewnej mierze do jej napisania przyczynił się profesor Janusz Bańczerowski, zapraszając mnie o wygłoszenie referatu na temat uchodźców polskich na Węgrzech w związku z 55 rocznicą uchodźstwa polskiego do naszego kraju.

Wykorzystałem wtedy wspomnienia mojej mamy i mojej babci, a potem już docierało do mnie coraz więcej informacji na temat historii mojej polskiej rodziny i tak postanowiłem to wykorzystać w książce, która ukazała się na 70-lecie uchodźstwa polskiego na Węgrzech w 2009 roku.

W 2011 roku natomiast współpracując z Krystyną Łubczyk, żoną byłego polskiego ambasadora, również pisarza i dziennikarza w Polsce przygotowałem książkę „Portret rodzinny. Burzliwe losy moich polskich i węgierskich przodków".

– Twoje tłumaczenia wierszy można znaleźć i w książce Konrada Sutarskiego „Na podwójnej ziemi" i w antologii „Polskim piórem o węgierskim październiku". Z całą pewnością powinieneś się pochwalić książką z twojej pracy doktorskiej „Gróf Festetics György szerepe a magyar művelődéstörténetben".

INTERJÚ

– Tak, z wydanie tej książki cieszyło się ogromnym powodzeniem. Zniknęła z półek księgarni w ciągu dwóch miesięcy.

– Śledząc twoją twórczość literacką widzimy, że właściwie niemal co roku pojawia się jakiś kolejny tomik tłumaczeń czy własnej poezji. Nic więc dziwnego, że tak często byłeś i jesteś nagradzany i odznaczany. I znów nie jestem w stanie wszystkich wymienić, ale może Ty powiesz, które są dla Ciebie najważniejsze?

– W 2000 roku z rąk ówczesnego prezydenta Aleksandra Kwaśniewskiego odznaczony zostałem Krzyżem Kawalerskim Orderu Zasługi, w 2003 roku zostałem „Polonusem Roku", w 2004 roku otrzymałem Srebrny Krzyż Zasługi Republiki Węgierskiej, a rok później Pro Cultura Keszthely, w 2006 roku „Krzyż Oficerski Orderu Zasługi RP, i „Honorowy obywatel Piwnicznej-Zdroju", w 2007 roku „Zasłużony dla Kultury Polskiej", w roku 2008 „Pro Urbe Keszthely i „Srebrne Jabłko Sądeckie", w roku 2012 „Medal Pro Patria", w roku 2015 „Złota odznaka za zasługi dla Miasta i Gminy Stary Sącz, a ostatnio w roku 2019 „Honorowy Obywatel Keszthely".

Ale tak naprawdę to wszystkie odznaczenia są dla mnie bardzo, ale to bardzo cenne, bo świadczą o tym, że moja praca jest dostrzegana.

– Czy często odwiedzasz Polskę, swą drugą ojczyznę?

– Byłem, jestem zapraszany na Światowy Dzień Poezji do Warszawy, Warszawską Jesień Poezji, Warszawską Wiosnę Poezji, regularnie biorę udział w Międzynarodowej Galicyjskiej Jesieni Literackiej w Ciężkowicach i w Międzynarodowym Listopadzie Poetyckim w Poznaniu. Od paru lat jestem też zapraszany na Międzynarodową Konferencję Naukową, organizowaną na Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II w Krakowie. A ponieważ Keszthely jest miastem braterskim Starego Sącza, Piwnicznej–Zdroju i Jędrzejowa też często tam jeżdżę.

– Gézo, to dla nas wielki zaszczyt, że jesteś członkiem naszej wspólnoty polonijnej, żałujemy, że nie znajdziesz się we władzach naszego Ogólnokrajowego Samorządu Polskiego, bo jesteś działaczem z krwi i kości. Stało się jednak inaczej. Życzymy Ci mnóstwo sukcesów w życiu osobistym i w pracy, także jako konsula honorowego.

rozmawiała: Alicja Nagy

Konsulat Rzeczypospolitej Polskiej w Keszthely

adres:
8360 Keszthely
Fő tér 1
(budynek ratusza w Keszthely)

godziny urzędowania:
środa 11:00-14:00
lub po wcześniejszym umówieniu

tel. dyżurny:
+36 30 956 44 99

e-mail:
konzulkeszthely@gmail.com

kierownik – konsul honorowy:
Géza Cséby

Zasięg działania urzędu konsularnego obejmuje komitaty Veszprém i Zala

Polska architektura – warsztaty polskiej fundacji AniMAga w Budaörs

Przyszłość leży w naszych rękach i zaczyna się właśnie w tym momencie. Nasza przyszłość zależy od tego czego nauczymy się dziś. O animacji poklatkowej i warsztatach Future starts now opowiada Magdalena Macioszczyk.

– Kiedy słyszę animacja poklatkowa, to natychmiast przychodzi mi na myśl film nietuzinkowy, niebanalny, eksperymentalny.

– Tak to prawda jest to metoda rejestracji obrazu wykorzystywana głównie w klasycznym filmie animowanym. Klasyczna animacja poklatkowa jest wykonywana manualnie.

Do jej tworzenia wykorzystuje się różnorodne techniki jak: animacja plasteliny, wycinanka, rysunek, piksilacja (animacja aktora), itp. oraz aparat fotograficzny.

Po połączeniu zapisanych wcześniej klatek animowane obiekty wyświetlane w formie filmu sprawiają wrażenie ruchu.

– Jak to się dzieje? Jak przebiega proces twórczy?

Animator do zrobienia każdej kolejnej klatki przekształca nieznacznie obiekty, najczęściej zmienia ich położenie względem nieruchomego tła lub innych animowanych obiektów.
Po połączeniu tak przygotowanych klatek animowane obiekty wydają się poruszać.

Gdy sekwencję zdjęć odtworzymy z odpowiednią prędkością, np. 24 klatki/1 sekundę, to nasz wzrok odczyta to jako płynny ruch.

– W jakich dziedzinach wykorzystuje się obecnie animację klasyczną?

Współcześnie w filmie, w reklamie oraz jako przekaz artystyczny.

– Skąd pomysł na przeprowadzenie takich warsztatów akurat w Dniu Dziecka?

– Warsztaty filmu aminowanego to świetny program dla dzieci w każdym wieku, to idealna okazja, by wyrazić siebie, dać się ponieść wyobraźni, zostać twórcą i reżyserem własnego krótkiego filmu, odejść od utartej formuły.

Na moich zajęciach mali i duzi filmowcy-amatorzy poznają ideę tworzenia filmu i historię filmu animowanego, założenia i podstawy jego powstawania, uczą się jak budować scenariusz i bohaterów. A następnie ożywiają to, co wymyślili.

– Jak to wygląda?

Zajęcia rozpoczynamy zawsze od krótkiego wprowadzenia teoretycznego. Uczestnicy poznają różne techniki, w których można wykonać animację i wybierają w jakiej będą ją wykonywać.

Następnie każdy kolejny etap pracy nad animacją jest wykonywany wspólnie, łącznie z omawianiem w jaki sposób przedstawić ruch, tak aby był on dynamiczny i ciekawy w odbiorze. Nasze warsztaty to w całości praca zbiorowa i wszystkim zależy na osiągnięciu wspólnie założonego celu.

Warto dodać, że po obejrzeniu efektu końcowego, dzieci są

zachwycone tym, że udało im się ożywić stworzoną przez siebie historię, a zdobyte na zajęciach umiejętności mogą wykorzystać w przyszłości do rozmaitych działań w szkole, czy w pracy, a swoją wiedzą i doświadczeniem inspirują innych.

– Organizatorzy spotkania w Budaörs nie mieli prostego zadania, bo rozpiętość wiekowa dzieci odwiedzających lotniskowy Dzień Dziecka była znaczna.

– Tak w grupach mieszanych wiekowo to nie działa.

Podczas gdy starsze dzieci chętnie zapoznają się z tematyką animacji i tworzą pod okiem prowadzących krótki film animowany, mali uczestnicy warsztatów często bardziej zainteresowani są wspólną zabawą. Historia opowiadana przez starszych uczestników i sposób jej wykonania będzie również bardziej złożona niż w przypadku młodszych dzieci. Starsze dzieci wymagają innego rodzaju wsparcia prowadzącego, niż młodsze, które wymagają opieki i pomocy przy używaniu niektórych materiałów.

Dlatego też program Future starts now obejmuje serię kreatywnych warsztatów dostosowanych do różnych grup wiekowych.

Animacje Podróż dookoła świata proponujemy starszym uczestnikom, podczas gdy młodsi biorą udział w zajęciach Archi-Tektura, gdzie uczą się opisywać, planować i budować miasto widziane oczami dzieci. Najmłodsi zaś bawią się w Miasto dzieci – projektowanie miasta dla dzieci z dziećmi w roli głównej, w tym zieleni miejskiej, parków, placów zabaw, obiektów i budynków użyteczności publicznej, instytucji, ulic, pojazdów itp.

– Jak taka zabawa wpływa na „budowniczych" i "animatorów"?

– Taka nauka przez zabawę przede wszystkim rozwija wyobraźnię i stymuluje zdolność abstrakcyjnego myślenia. Poza tym dzieci poznają nowe terminy jak scenariusz, reżyser, klatka filmowa, ujęcie czy kompozycja. Dowiadują się, że w filmie, oprócz formy i przekazu czyli samej historii do opowiedzenia, ważne i pracochłonne jest także wykonanie wykorzystywanych w realizacji obiektów. Poza tym pracują w zespole z innymi dziećmi, z którymi mogą coś razem tworzyć, niszczyć, powygłupiać się, posprzeczać, pokłócić... a często też przekonać innych do swojej decyzji.

Jest to swoiste przeniesienie idei z myśli na scenariusz, a następnie na plan filmowy i ekran. Dla wielu dzieci to pierwsza taka okazja w życiu.

rozmawiała:
Mira Starobrzańska

Cykl warsztatów Future starts now odbył się w ramach obchodów Dnia Dziecka na lotnisku Budaörs 26 maja. Imprezę tradycyjnie odwiedza tysiąc rodzin rocznie.

W warsztatach zorganizowanych w ramach współpracy Fundacji Lotniska Budaors z Budapesztu oraz Fundacji Arte Ego z Łodzi wzięły udział dzieci zarówno węgierskie jak i polonijne. Warsztaty były prowadzone w języku polskim i w razie potrzeby tłumaczone na węgierski.

Projekt współfinansowany przez Ambasadę Rzeczypospolitej Polskiej w Budapeszcie.

Magdalena Macioszczyk jest absolwentką Wydziału Architektury i Urbanistyki Politechniki Poznańskiej oraz PJAIT – Polsko–Japońskiej Akademii Technologii Informatycznych. Posiada ponad 12 lat doświadczenia zawodowego w warszawskich studiach: AMC – Andrzej M. Chołdzyński i Bose International Planning & Architecture. Jako członek zespołu projektowego brała udział m.in. w odbudowie Centrum Bankowo–Finansowego „Nowy Świat", D.T. Smyk. Uczestniczka konkursów na koncepcję urbanistyczną Chopin Airport City, Ambasady RP w Berlinie, a także siedzibę główną Orkiestry Sinfonia Varsovia. Magdalena zdobywała doświadczenie w pracy z dziećmi i młodzieżą, prowadząc zajęcia, prezentacje i warsztaty z rysunku architektonicznego dla dzieci w wieku 6-13 lat, ucząc ich zasad perspektywy, technik rysowania, proporcji i myślenia przestrzennego oraz wszelkiego rodzaju animacji.

Moc Świętej Korony – czyli jak zostać węgierskim królem (I.)

Przez stulecia o węgierski tron toczyły się ciągłe wojny – zwykłe i domowe. Nie wystarczyło jednak pokonać przeciwników i opanować kraj. Królem mógł zostać tylko ten, kto złapał odpowiedniego arcybiskupa, zabrał go do właściwego miasta i kazał sobie włożyć na głowę tę jedną jedyną Świętą Koronę.

Węgrzy od samego początku swojego istnienia mieli pewien problem z władzą. Nawet w okresie plemiennym, gdy biegali sobie po azjatyckich stepach, nie było jednego wodza, lecz dwóch. Pierwszym był Gyula, który dowodził podczas wypraw wojennych, drugim zaś Kende/Kündü będący przywódcą religijnym.

Sytuację komplikowała jeszcze kwestia dziedziczenia władzy. W Europie powszechne było przekazywanie rządów z ojca na syna, wśród Węgrów zaś następcą przywódcy zostawał seniorátus – najstarszy przedstawiciel rodu. Nie był on zazwyczaj potomkiem wodza, lecz jego bratem lub kuzynem.

Wszystko to próbował uporządkować książę Géza oraz król Stefan I Święty. Przyjąwszy chrześcijaństwo, a następnie uzyskawszy od papieża koronę królewską, znieśli podział na dwóch wodzów, a także wprowadzili primogeniturę, czyli prawo dziedziczenia przysługujące najstarszemu synowi.

Sytuacja skomplikowała się po śmierci św. Emeryka, który zmarł przed swoim ojcem, św. Stefanem. Król Węgier wyznaczył wówczas na następcę swojego siostrzeńca, Piotra Orseola z Wenecji. W ten sposób dynastia Arpadów została de facto wydziedziczona, Włoch został jednak wkrótce obalony. Na tron powrócili Arpadowie, jednak przez następne stulecia na Węgrzech trwały krwawe wojny o władze i wielokrotnie zdarzało się, że jednocześnie panowało dwóch królów. Pretendenci do korony wskazywali a to na prawo wynikające z starszeństwa w ramach rodu, a to z primogenitury. Należało, więc ustalić konkretne zasady decydujące o tym, kogo należy uznawać za prawowitego władcę.

Trzy zasady

Po pierwsze, prawdziwy król Węgier musiał koronować się Świętą Koroną. Żadna inna nie wchodziła w grę. Powszechnie uważało się, że należała ona do św. Stefana, ale w rzeczywistości jest młodsza i twórca węgierskiej państwowości nigdy nie widział jej na oczy.

Po drugie, koronacji musiał dokonać zawsze najważniejszy duchowny w kraju. Wydaje się to oczywiste, jednak Węgry już od czasów średniowiecznych miały dwóch metropolitów. W drodze utartej tradycji zwyciężyło przekonanie, że to arcybiskup Esztergomu musi dokonać tego aktu.

Po trzecie, król Węgier mógł być koronowany tylko w Székesfehérvárze i tylko w tym mieście. Przez długi czas nie było możliwości uczynienia wyjątku od tej zasady. Dopiero, gdy Turcy zajęli to miasto, przeniesiono koronację do Pozsony (dzisiejsza Bratysława).

Trzy koronacje

A jeśli ktoś nie dopełnił tych wszystkich obowiązków? Najlepszym przykładem będzie Karol Robert, który aż trzykrotnie musiał powtarzać swoją koronację. Po wygaśnięciu dynastii Arpadów do walki o tron potężnego królestwa, jakim były Węgry, stanęło kilku kandydatów, z których najważniejszymi byli król Czech Wacław II z dynastii Przemyślidów (wnuk Beli IV) oraz właśnie Karol Robert z dynastii Andegaweńskiej (wnuk Stefana V).

Obaj pretendenci wkrótce znaleźli się na terenie Węgier. Początkowo inicjatywa należała do Karola, który od roku 1300 przebywał w Zagrzebiu pod opieką bana Pawła Subiča. Już przed 13 maja 1301 roku Andegaweńczyk został koronowany w Esztergomie przez tamtejszego arcybiskupa. Ponieważ nie dysponował prawdziwą Świętą Koroną nakazał sporządzić sobie nową, specjalnie na tę okazję. Opozycja nie uznała tego aktu, gdyż nie odbył się on w Székesfehérvár i na dodatek dokonano go z użyciem „fałszywej" korony.

Wtedy do kontrofensywy przeszedł Wacław, popierany przez dużą część duchowieństwa i kilka znacznych rodów na czele z palatynem Mateuszem Csákiem. Przemyślid wkroczył na Węgry ze swymi wojskami od strony Czech i doprowadził 27 sierpnia 1301 roku do koronacji swego syna Wacława Świętą Koroną w Székesfehérvár. Dokonał jej niezgodnie z zasadami arcybiskup Kalocsy, a nie Esztergomu, więc również ta koronacja była nieważna.

Wkrótce sytuacja Wacława I znacznie się pogorszyła. Nowy król nie zyskał wystarczającego poparcia rycerstwa, państwa ościenne zaniepokoił nagły wzrost potęgi Przemyślidów,

a co najważniejsze, Karol Andegaweński uzyskał aprobatę i błogosławieństwo papieża Bonifacego VIII.

Następca św. Piotra chciał zażegnać konflikt i zaproponował, aby obie strony spotkały się w Rzymie i przedstawiły mu swoje argumenty dotyczące praw do korony węgierskiej. Czesi wysłali niskiej rangi poselstwo składające się z trzech prawników, którzy mieli bronić praw swojego władcy. Karola Roberta reprezentowało natomiast liczne poselstwo pod przewodnictwem samego arcybiskupa Kalocsy Stefana.

31 maja 1303 roku papież wydał bullę „Spectator omnium", w której uznał prawa do tronu tylko Karola Roberta. Mimo początkowych sukcesów wyprawa zbrojna Wacława na Węgry z 1304 roku wycofała się na wieść o wkroczeniu na Morawy wojsk Rudolfa Habsburga. Czesi wywieźli ze sobą Świętą Koronę, co wywołało niezadowolenie wśród Węgrów. Ich duchowieństwo chciało nawet ogłosić krucjatę przeciw Przemyślidom, aby odzyskać relikwię.

Wydarzenia te nie zakończyły konfliktu o węgierski tron. Do walki wkroczył Otto Wittelsbach, również wnuk Beli IV, na którego przelał swoje prawa Wacław II, przekazując mu jednocześnie Świętą Koronę. Nowy pretendent przywiózł święte insygnium na Węgry, następnie zgubił je, by wkrótce je odnaleźć i użyć do koronacji, której dokonali 6 grudnia 1305 roku biskupi Veszprému i Csanádu. Sprzeciwił się temu papież Klemens V, Otto nie uzyskał też dostatecznego poparcia rycerstwa.

Wkrótce Wittelsbach został pojmany przez węgierskiego magnata Władysława Kána, który odebrał mu koronę. Tymczasem sejm budziński, który zebrał się w 1308 roku, ogłosił królem Karola Roberta. Miał on wsparcie duchowieństwa, wielkich feudałów i średniego rycerstwa (na przykład rodu Báthory), a także mieszczan. Również jego początkowi przeciwnicy, tacy jak Mateusz Csák, tym razem nie protestowali. Otto zrzekł się w tym samym roku roszczeń do tronu.

15 czerwca 1309 doszło do drugiej koronacji Karola Andegaweńskiego. Tym razem odbyła się ona w Budzie, a korona św. Stefana znów byłą niedostępna, gdyż do 1310 roku znajdywała się w rękach Władysława Kána. Aktu dokonał arcybiskup Esztergomu z błogosławieństwem legata papieskiego na Węgrzech.

W 1309 wyższe duchowieństwo ogłosiło, że Węgrzy, dlatego tak szanują Świętą Koronę, gdyż tylko w niej spoczywa cała władza królewska. To najprawdopodobniej zmusiło Karola Roberta, aby rok później, po odzyskaniu Świętej Korony, koronował się po raz trzeci. Tym razem spełnił wszystkie tradycyjne warunki.

Koronować można każdego – przykład Władysława Pogrobowca

Dynastia Andegawenów węgierskich, której założycielem był Karol Robert, wymarła pod koniec XIV wieku. Tron przechodził z rąk do rąk i stał się de facto elekcyjny. 1 stycznia 1438 roku zasiadł na nim Albert Habsburg, który zmarł jednak kilkanaście miesięcy później. Wtedy większość rycerstwa opowiedziała się za wyborem na króla Władysława, syna Władysława Jagiełły. Okazało się jednak, że żona Habsburga, Elżbieta, spodziewa się dziecka. Czego nie zrobi matka, aby zapewnić swojemu dziecku, półsierocie godnego życia?

Elżbieta rozumiała, że w walce o przyszłość swojego nowonarodzonego syna najważniejszym atutem będzie posiadanie Świętej Korony, dlatego nakazała ją wykraść. 21 lutego 1440 roku jedna ze służących królowej, Helena Kottaner, w niewyjaśnionych do końca okolicznościach zdobyła drogocenne insygnium. Elżbieta siłą lub podstępem ściągnęła do Székesfehérváru arcybiskupa Esztergomu. 15 maja 1440 roku odbyła się legalna koronacja niemowlęcia, które panowało, jako Władysław V.

Możni węgierscy nie uznali jednak tego aktu i unieważnili go 29 czerwca 1440 roku na sejmie budzińskim. 17 lipca 1440 roku wybrano na króla Władysława, później znanego, jako Warneńczyka. Habsburgowie nie oddali Korony, Jagiellon koronował się, więc nowym insygnium, przerobionym z relikwiarza św. Stefana. Rozpoczęła się wojna domowa, która doprowadziła do podziału kraju na części kontrolowane przez oba stronnictwa. Władysław pogodził się z faktem, iż Węgrami rządzi de facto dwóch królów i rozpoczął wojnę z Turkami, która zakończyła się tragicznie nad brzegiem Morza Czarnego.

Adam Szabelski
Doktor nauk humanistycznych. Absolwent Uniwersytetu im. Mickiewicza w Poznaniu. Członek Rady Instytutu Współpracy Polsko–Węgierskiej im. Felczaka. Specjalizuje się w historii Węgier i stosunkach polsko–węgierskich, a także historii lokalnej rodzinnych Naramowic

przedruk za zgodą tytus.edu.pl

Starter polonijny – pomagamy młodzieży polskiego pochodzenia podjąć studia w Polsce

Starter Polonijny przeznaczony jest dla młodzieży polskiego pochodzenia mieszkającej poza granicami Polski, posiadającą ważną Kartę Polaka oraz zamierzającą podjąć studia w języku polskim na terytorium Polski.

W ramach projektu „Starter Polonijny" studenci polonijni udzielać będą wsparcia od strony prawnej oraz administracyjnej, m. in pomagając w wypełnianiu oraz dostarczaniu niezbędnych dokumentów do odpowiednich organów państwowych, jak też uczelni wyższych w Polsce.

Stowarzyszenie „Wspólnota Polska" od wielu lat udziela wsparcia młodzieży polskiego pochodzenia, która uczy się lub studiuje w Polsce, ale również w krajach zamieszkania.

W roku 2019 w Klubie Studenta Polonijnego, działającym przy Stowarzyszeniu „Wspólnota Polska" powstała inicjatywa, która ma na celu zachęcenie do podjęcia studiów w Polsce młodzież polonijną.

W ramach projektu „Starter Polonijny" studenci polonijni udzielać będą wsparcia od strony prawnej oraz administracyjnej, m.in pomagając w wypełnianiu oraz dostarczaniu niezbędnych dokumentów do odpowiednich organów państwowych, jak też uczelni wyższych w Polsce.

Organizatorzy projektu, czyli obecnie studiujący w Polsce studenci polskiego pochodzenia, będą jednocześnie mentorami, służącymi cenną radą i wsparciem na każdym etapie ścieżki rekrutacyjnej, jak również w dalszej ścieżce rozwoju podopiecznego. Konsultacje będą się odbywały głównie w drodze online, aczkolwiek, gdy będzie to niezbędne, będą ustalane indywidualne spotkania z zainteresowanymi osobami polskiego pochodzenia, planującymi podjąć studia na terenie Polski.

Dzięki zaplanowanym działaniom, młodzież polskiego pochodzenia, po maturze, zainteresowana studiami na wyższych uczelniach w Polsce, poprzez udzielane konsultacje, będzie wspierana podczas procesu rekrutacji. W szczególności, w okresie wypełniania oraz gromadzenia niezbędnej dokumentacji potrzebnej dla dostania się na studia. Młodzież pozna również polskie procesy rekrutacyjne, jak też będzie miała możliwość przekonsultowania nurtujących ich pytań ze studentami, mającymi wiedzę w tym zakresie.

Warto dodać, iż udzielający pomocy oraz wsparcia studenci polonijni, nie ponoszą odpowiedzialności za wyniki końcowe rekrutacji, gdyż świadczone usługi mają charakter tylko i wyłącznie informacyjny.

Więcej informacji, formularz zgłoszeniowy: www.wspolnota-polska.org.pl/klub…/starterpolonijny.php

źródło: Wspólnota Polska

MI LESZ?

1 września w budapeszteńskim Kościele Polskim o godz. 10.30 sprawowana będzie Msza Święta w intencji ofiar II wojny światowej z okazji 80 rocznicy jej wybuchu.
Szeptember 1-én 10.30-kor a II. világháború áldozataiért, a II. világháború kitörésének a 80. évfordulója napján szentmisét mutatnak be a budapesdti Lengyel Templomban.

---

1 września o godz. 11.00 na budańskim cmentarzu Farkasrét przy grobach J. Antalla seniora i płk. Z. Baló odbędzie się spotkanie rocznicowe organizowane przez Polskie Stowarzyszenie Kulturalne im. J. Bema w pamiętnym dniu wybuchu w Polsce II wojny światowej.
Szeptember 1-én 11.00-kor évfordulós megemlékezést tartanak a budai Farkasréti temetőben id. Antall József és Baló Zoltán ezredes sírjánál. A II. világháború kitörésének évfordulója alkalmából szervezett megemlékezést a Bem József Lengyel Kulturális Egyesület szervezi.

---

1 września egerska Polonia złoży wieniec i zapali znicze na grobach polskich oficerów zmarłych w Egerze podczas II wojny światowej.
Szeptember 1-én az egri polónia koszorút helyez el és mécseseket gyújt az Egerben a II. világháború idején elhunyt lengyel katonatisztek sírjainál.

1 września Polonia z Tata, tamtejszy SNP i Oddział PSK im. J. Bema, złoży wieniec i zapali znicze na grobach polskich oficerów wojennych.
Szeptember 1-én a Tatai lengyelség, az ottani LNÖ és a Bem J. LKE ottani részlege koszorút helyez el és mécseseket gyújt az itt nyugvó lengyel katonatisztek sírjánál.

---

2 września o godz. 16.00 w siedzibie Ogólnokrajowej Szkoły Polskiej na Węgrzech (X. dzielnica, Állomás u.10.) odbędzie się uroczyste rozpoczęcie roku szkolonego 2019/2020.
Szeptember 2-án 16.00-kor a Lengyel Nyelvoktató Nemzetiségi Iskolában (X. ker. Állomás u. 10.) ünnepélyesen megnyitják a 2019/2020-as tanévet.

---

5 września w Galerii Platan w Budapeszcie odbędzie się wernsaż wystawy fotografii Tadeusza Rolke
Szeptember 5-én a Platan Galériában Tadeusz Rolke fotókiállítás megnyítója lesz.

---

7 września z udziałem miejscowej Polonii i gości z Polski odbywał się będzie doroczny Festiwal Gulaszu w Szolnoku.
Szeptember 7-én a helyi polónia és lengyel vendégek részvételével Szolnokon megrendezik a már hagyományos Gulyásfesztivált.

---

7 września (godz.15.00, sala teatralna Spinoza Ház, Dob.u.15.) Stowarzyszenie Polonia Nova organizuje spotkanie wpisujące się w ogólnopolską akcję Narodowe Czytanie. Akcja Narodowego Czytania odbywa się od lat pod patronatem pod patronatem Prezydenta RP Andrzeja Dudy. Narodowe czytanie w Budapeszcie honorowym patronatem objął Ambasador RP na Węgrzech Jerzy Snopek. W czytaniu udział wezmą przedstawiciele Ogólnokrajowej Szkoły Polskiej na Węgrzech.
Szeptember 7-én (15.00-kor a Spinoza Ház színháztermében; Dob u. 15.) a Polonia Nova Egyesület találkozót szervez az összlengyelségi „Nemzeti Olvasás" című akciója keretében. A rendezvény évek óta Andrzej Duda lengyel államfő fővédnöksége alatt kerül megrendezésre. A budapesti rendezvény fővédnöke Jerzy Snopek lengyel nagykövet. Az olvasásban részt vesznek a Lengyel Nyelvoktató Nemzetiségi Iskola képviselői.

---

8 września o godz. 10.30 w budapeszteńskim Kościele Polskim sprawowana będzie Msza Święta z modlitwą o dobry rok szkolny dla dzieci i nauczycieli.
Szeptember 8-án 10.30-kor a budapesti Lengyel Templomban a bemutatandó szentmise keretében imádkoznak a diákok és tanáraik sikeres tanévjéért.

Do 13 września w Instytucie Polskim w Budapeszcie czynna jest wystawa pt. „Polski plakat wojenny 1939-1945", która zorganizowana została w ramach obchodów 75 rocznicy wybuchu Powstania Warszawskiego oraz 80-lecia wybuchu II wojny światowej. Prezentowane na niej plakaty pochodzą ze zbiorów Centralnej Biblioteki Wojskowej im. Marszałka Józefa Piłsudskiego.

NARODOWE CZYTANIE

7.09.2019

NOWELE POLSKIE

Szeptember 13-áig látható a budapesti Lengyel Intézetben a „Lengyel háborús plakát 1939-1945" című kiállítás, amely a varsói felkelés 75. és a II. világháború kitörésének 80. évfordulója alkalmából került megrendezésre. Az itt látható plakátok a Józef Piłsudski Marsall Központi Katonai Könyvtára gyűjteményének a darabjai.

---

13 września o godz. 17.00 w Kościele Polskim w Budapeszcie rozpocznie się nabożeństwo fatimskie.
Szeptember 13-án 17.00-kor fatimai istentisztelet lesz a budapesti Lengyel Templomban.

W dniach 15 do 22 września odbywała się będzie parafialna pielgrzymka do Fatimy.
Szeptember 15. és 22. között egyházközségi zarándokút lesz Fatimába.

---

17 września o godz. 17.00 w rocznicę agresji ZSRR na Polskę w 1939 roku przy pomniku katyńskim (III dzielnica Budapesztu – Plac Męczenników Katynia) tamtejszy Samorząd Polski organizuje uroczystość składania wieńców.
Szeptember 17-én 17.00-kor a Szovjetunió Lengyelország elleni támadásának az évfordulóján a katyni szobornál (III. kerület, Katyni Mártírok Parkja) az itteni lengyel önkormányzat koszorúzáso ünnepséget szervez.

---

18 września w 80 rocznicę polskiego uchodźstwa na Węgry w Budapeszcie odbędzie się uroczystość przy pomniku Henryka Sławika i Józsefa Antalla.(Bp. XI dzielnica Goldmann György tér).

Szeptember 18-án a lengyel menekültek Magyarországra érkezésének a 80. évfordulóján ünnepséget rendeznek id. Antall József és Henryk Sławik szobránál. (bp. XI. ker. Goldmann György tér).

---

21 września o godz. 10.00 w Vámosmikola z udziałem PSK im. J. Bema rozpoczną się uroczystości upamiętniające wybuch II wojny światowej i przybycie polskich uchodźców na Węgry.
Szeptember 21-én 10.00-kor megemlékezési ünnepség lesz a II. világháború kitörésének és a lengyel menekültek Magyarországra érkezésének az évfordulóján.

---

21 września o godz. 15.00 wykład „Natura, kultura w oparach perfum" zainauguruje działalność kolejnego roku akademickiego Uniwersytetu Otwartego Stowarzyszenia Polonia Nova. (Polonia Nova Budapest VI., Jókai tér 1)
Szeptember 21-én 15.00-kor a „Természet és kultúra a parfümök illatfelhőjében" című előadással megnyílik a következő akadémiai évad a Polonia Nova Egyesület Szabadegyetemében.

---

21 września rozpoczynają się zajęcia w przedszkolu polonijnym przy PSK im. J. Bema na Węgrzech. (Bp., V. Nádor utca 34)
Szeptember 21-én elkezdődnek a foglalkozások a Bem J. LKE polóniai óvodájában

MI LESZ?

W dniach 24-26 września w ramach cyklu „Sto lat niepodległości" w Art. Cinema Budapest, Budapest VII., Erzsébet krt. 39 odbywał się będzie przegląd polskich filmów dokumentalnych.
Szeptember 24-től 26-ig Art. Cinema Budapest, (Budapest VII., Erzsébet krt. 39) megtartják a lengyel dokumentumfilmek szemléjét a „Száz év függetlenség" címmel.

W dniach 24-26 września Ogólnokrajowy Samorząd Polski organizuje tradycyjne Dni Polskie na najstarszej hali targowej Budapesztu (Központi Vásárcsarnok, Bp. IX Fővám tér 1-3).
Szeptember 24-től 26-ig az Országos Lengyel Önkormányzat szervezésében a Fővám téri Vásárcsarnokban megrendezésre kerülnek a Lengyel Napok.

---

28 września 15-te urodziny obchodziła będzie Ogólnokrajowa Szkoła Polska na Węgrzech. Uroczystości rozpoczną się o godz. 16.00 w III dzielnicy Budapesztu w Óbudai Társaskör.
Szeptember 28-án ünnepli 15. születésnapját a Lengyel Nyelvoktató Nemzetiségi Iskola. Az ünnepség sorozat 16.00-kor kezdődik a III. kerületi Óbudai Társaskörben.

SENAT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ · STOWARZYSZENIE „WSPÓLNOTA POLSKA" · PAI

PRZEDSIĘWZIĘCIE FINANSOWANE ZE ŚRODKÓW OTRZYMANYCH OD KANCELARII SENATU W RAMACH SPRAWOWANIA OPIEKI SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ NAD POLONIĄ I POLAKAMI ZA GRANICĄ.

przystanek DWUJĘZYCZNOŚĆ

W dniach 27-28 września Ogólnokrajowa Szkoła Polska na Węgrzech organizuje imprezę „Przystanek dwujęzyczność", w ramach której odbędą się ciekawe warsztaty dla nauczycieli, rodziców i dzieci.
Szeptember 27-28. között a Lengyel Nyelvoktató Nemzetiségi Iskola megrendezi a „Kétnyelvűség megálló" című programot, amelynek keretében érdekes foglalkozások lesznek, amelyre várják a tanárokat, szülőket és a gyerekeket.

Do 29 września w budapeszteńskim Domu Polskim czynna będzie wystawa fotograficzna poświęcona Powstaniu Warszawskiemu, której organizatorem jest tamtejszy Oddział POKO. Podczas finisażu odbędzie się promocja polsko–węgierskiego katalogu wystawy.
Szeptember 29-éig lesz látható a budapesti Lengyel Házban az a fotókiállítás, amelyet a varsói felkelésnek szentelnek, a kiállítást az itteni LKK részleg szervezi. A kiállítás zárásakor bemutatásra kerül a kiállítás lengyel–magyar katalógusa.

Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za zmiany dokonywane w w/w programach.

A fenti programokban bekövetkezet változásokért a szerkesztőség nem vállal felelősséget.

(b.)

Elnöki nyilatkozat a 2019. évi önkormányzati választások kiírásáról

Demokráciánk erejét, stabilitását a nemzet választójoggal rendelkező polgárainak szabad és felelős akaratnyilvánítása biztosítja. Az 1990-ben megtartott első szabad választások óta minden alkotmányos feltétel adott ahhoz, hogy magunk döntsünk saját sorsunkról, a jelenünket és jövőnket meghatározó kérdésekről.

2019 őszén a rendszerváltoztatás óta nyolcadik alkalommal nyílik lehetőségünk, hogy önkormányzatainkról döntsünk.

Ezért Magyarország köztársasági elnökeként arra biztatom minden honfitársamat, hogy állampolgári jogával élve vegyen részt az idei önkormányzati választáson, melynek időpontját az Alaptörvény előírásaival összhangban 2019. október 13-ára tűzöm ki.

2019. július 26.

Áder János
Magyarország köztársasági elnöke

Media Polonijne i Polskie – Łączy Nas Polska

Media polonijne są istotnym elementem integracji środowisk polonijnych, krzewienia polskiej tożsamości poza granicami kraju oraz podnoszenia statusu społecznego Polonii. Polonijne media tradycyjne i elektroniczne tworzą sieć informacyjną, która umożliwia Rodakom rozrzuconym po najdalszych zakątkach świata poczuć się wspólnotą, wymieniać informacjami i wspomagać w trudnych chwilach.

II Światowe Forum Mediów Polonijnych – będące kontynuacją zainicjowanych w 2014 roku Europejskich Forów Mediów Polonijnych – to najważniejsza impreza tematyczna tego typu. Jej celem jest integracja dziennikarzy polonijnych działających na całym świecie, poznanie nowoczesnych trendów oraz narzędzi komunikacyjnych, a także opracowanie kierunków działań na najbliższe lata.

Ideą tegorocznego Forum Mediów Polonijnych jest dodatkowo wypracowanie pozytywnych i trwałych relacji między mediami polonijnymi a polskimi w myśl hasła „Łączy nas Polska".

MIESIĘCZNIK WĘGIERSKIEJ POLONII
A MAGYARORSZÁGI LENGYELEK HAVILAPJA

polonia węgierska

Pismo Ogólnokrajowego Samorządu Polskiego z kwartalnym dodatkiem GŁOS POLONII

Az Országos Lengyel Nemzetiségi Önkormányzat lapja a GŁOS POLONII negyedévi mellékletével

Odpowiedzialny wydawca / Felelős kiadó:
Országos Lengyel Önkormányzat Hivatala

Redaktor naczelny / Főszerkesztő &
Redaktor graficzny / Grafikai szerkesztő:
Katarzyna Desbordes-Korcsev
k.nick@gmx.net

Tłumaczenie / Fordítás:
Bóka Endre

Redakcja / Szerkesztőség:
1102 Budapest, Állomás u. 10.,
tel.: +36 1 2613479, e-mail: k.nick@gmx.net

Drukarnia / Nyomda:
Croatica Nonprofit Kft.

Edycja online / Online kiadás:
www.polonia.hu

HU ISSN: 1417-5924

O ile nie zaznaczono inaczej, wykorzystano zdjęcia autorów tekstów.
Jelen számban, ammenyiben nem jelöltük másképp,
a szövegek szerzőinek fényképeit használtuk fel.

Przedsięwzięcie jest współfinansowane przez Stowarzyszenie Wspólnota Polska ze środków otrzymanych od Kancelarii Senatu w ramach sprawowania opieki Senatu Rzeczypospolitej Polskiej nad Polonią i Polakami za granicą.

Projekt realizowany w każdym miesiącu ze środków budżetu centralnego Węgier. / Az újság kiadása Magyarország központi költségvetésének havi támogatásával készül.

MINISZTERELNÖKSÉG
EGYHÁZI ÉS NEMZETISÉGI KAPCSOLATOKÉRT
FELELŐS ÁLLAMTITKÁRSÁG

STOWARZYSZENIE „WSPÓLNOTA POLSKA"

Prenumerata PW i GP
A PW és a GP előfizetése

Roczna prenumerata miesięcznika „Polonia Węgierska" (12 numerów) i jego kwartalnego dodatku „Głos Polonii" (4 nrumery) na rok 2019 wynosi dla prenumeratorów:
A „Polonia Węgierska" havilap éves előfizetése (12 szám) és negyedéves melléklete, a „Głos Polonii" (4 szám) 2019. évre:

- indywidualnych (1 egzemplarz) – 4.000 HUF/rok
- zbiorowych (5 egzemplarzy) – 20.000 HUF/rok

Płatność: przelew na konto.
Előfizetés módja: banki átutalás.
Przyjmujemy również zamówienia na numery wcześniejsze - można je zgłaszać na analogicznych warunkach.

Vállaljuk a korábbi számokra vonatkozó rendelések teljesítését – azonos feltételek mellett.

Redakcja z wdzięcznością przyjmuje także większe sumy wpłat prenumeraty od osób oraz instytucji i samorządów, jeżeli ich stan finansowy to umożliwia. Wsparcie finansowe prosimy przekazywać na konto K&H:10400157-00026536-00000004. W rubryce „Közlemény" prosimy wpisać „Lapkiadás támogatás" (wsparcie dla pisma).
A szerkesztőség hálásan elfogad nagyobb előfizetői összegeket is, úgy magánszemélyektől, mint intézményektől, ha ezt pénzügyi helyzetük lehetővé teszi.

WAŻNE ADRESY / FONTOS CÍMEK

Ogólnokrajowy Samorząd Polski na Węgrzech
Országos Lengyel Önkormányzat
1102 Budapest, Állomás u. 10
tel.: +36 1 261-17-98 olko@polonia.hu

Polski Ośrodek Kulturalno-Oświatowy
Lengyel Közművelődési Központ
1102 Budapest, Állomás u. 10
tel.: +36 1 261-17-98 adalbert@dombudapeszt.com

Ogólnokrajowa Szkoła Polska na Węgrzech
Lengyel Nyelvoktató Nemzetiségi Iskola
1102 Budapest, Állomás u. 10
tel.: +36 1 261-27-48 szkolpol@polonia.hu

Polski Instytut Badawczy i Muzeum
Lengyel Kutatóintézet és Múzeum
1102 Budapest, Állomás u. 10
tel.: +36 1 260-80-23 muzeum@polonia.hu

Stołeczny Samorząd Polski
Fővárosi Lengyel Önkormányzat
1054 Budapest, Akadémia u. 1-3
tel.: +36 1 332-19-79 flko@t-online.hu

Polskie Stowarzyszenie Kulturalne im. J. Bema na Węgrzech
Magyarországi „Bem József" Lengyel Kulturális Egyesület
1051 Budapest, Nádor u. 34 .
tel.: +36 1 311-02-16
www.bem.hu bem@bem.hu

Stowarzyszenie Katolików Polskich na Węgrzech pw. św. Wojciecha Dom Polski im. Jana Pawła II
Magyarországi Lengyel Katolikusok Szt. Adalbert Egyesülete
1103 Budapest, Óhegy u. 11
tel.: +36 1 262-69-08
www.dombudapeszt.com adalbert@dombudapeszt.com

Stowarzyszenie Kulturalne Użyteczności Publicznej Polonia Nova
Polonia Nova Közhasznú Kulturális Egyesület
1061 Budapest, Jókai tér 1/2
www.polonianova.hu biuro@polonianova.hu

Szkolny Punkt Konsultacyjny – Szkoła Polska przy Ambasadzie RP
A Lengyel Nagykövetség mellett működő Lengyel Iskola
1025 Budapest, Törökvész út 15
tel.: +36 1 326-83-06
tel.: +36 70 701-38-47 polish_school@gazeta.pl

Polska Parafia Personalna na Węgrzech
Lengyel Perszonális Plébánia
1103 Budapest, Óhegy u. 11
tel.: +36 1 431-84-13
www.parafiabudapeszt.republika.pl plebaniapl@onet.eu

Ambasada Polska w Budapeszcie
Lengyel Köztársaság Budapesti Nagykövetsége
1068 Budapest, Városligeti fasor 16
tel.: +36 1 413-82-00
www.budapeszt.polemb.net budapeszt.amb.sekretariat@msz.gov.pl

Referat Konsularny Ambasady RP
A Lengyel Köztársaság Nagykövetsége Konzuli Osztálya
1068 Budapest, Városligeti fasor 16
tel.: + 36 1 413-82-08
www.budapeszt.polemb.net budapeszt.amb.wk@msz.gov.pl

Instytut Polski w Budapeszcie
Lengyel Intézet
1065 Budapest, Nagymező u. 15
tel.: +36 1 311-58-56
www.polinst.hu info@polinst.hu
biblioteka@polinst.hu

Polonijna strona internetowa:
www.polonia.hu

Program radiowy w języku polskim:
Magazyn Polski – emisja w soboty, godz. 13.30
MR4 (fale średnie 873 kHz) i ze strony www.mediaklikk.hu
Redakcja Polska MTVA.
1037 Budapest, Kunigunda útja 64.

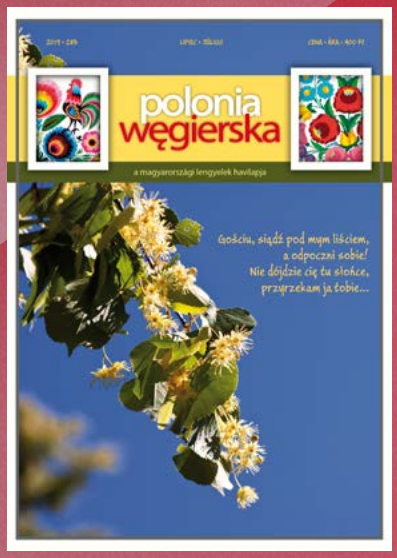

polonia węgierska